

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

64. årgang

29. juli 2021

Indhold

I *Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser*

HENSTILLINGER

Den Europæiske Centralbank

2021/C 303/01	Den Europæiske Centralbanks henstilling af 23. juli 2021 om ophævelse af henstilling ECB/2020/62 (ECB/2021/31).....	1
---------------	---	---

II *Meddelelser*

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2021/C 303/02	Beslutning om ikke at gøre indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS) ⁽¹⁾ ...	3
2021/C 303/03	Beslutning om ikke at gøre indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag M.10268 — SYNnex/Tech Data) ⁽¹⁾ ...	4

IV *Oplysninger*

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2021/C 303/04	Euroens vekselkurs — 28. juli 2021	5
---------------	--	---

EFTA-Tilsynsmyndigheden

2021/C 303/05	Meddelelse fra Norge vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter — Meddelelse om indkaldelse af ansøgninger om oliekoncessioner på den norske kontinentalsokkel – Tildelinger i forhåndsdefinerede områder 2021	6
2021/C 303/06	Statsstøtte — Beslutning om ikke at gøre indsigelse	9

V Øvrige meddelelser

RETSLIGE PROCEDURER

EFTA-Domstolen

2021/C 303/07	Domstolens Dom af 25. marts 2021 i sag E-3/20 — Den norske regering ved Ministeriet for Sundheds- og Plejetjenester (Helse- og omsorgsdepartementet) mod Anniken Jenny Lindberg (<i>Fri bevægelighed for personer – direktiv 2005/36/EF – anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer – adgang til erhvervet som tandlæge – generel anerkendelsesordning</i>)	10
2021/C 303/08	Domstolens dom af 25. marts 2021 i sag E-4/20 — Tor-Arne Martinez Haugland mod den norske regering ved Ministeriet for Sundheds- og Plejetjenester (Helse- og omsorgsdepartementet) (<i>Fri bevægelighed for personer – direktiv 2005/36/EF – anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer – adgang til erhvervet som psykolog – generel anerkendelsesordning – begrebet »samme erhverv«</i>)	11

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

Europa-Kommissionen

2021/C 303/09	Meddelelse om indledning af en udløbsundersøgelse af antidumpingforanstaltningerne vedrørende importen af aspartam med oprindelse i Folkerepublikken Kina	12
2021/C 303/10	Meddelelse om udløbet af visse antidumpingforanstaltninger	23

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF KONKURRENCEPOLITIKKEN

Europa-Kommissionen

2021/C 303/11	Statsstøtte – Italien — Statsstøtte SA.55678 (2019/NN) - Nyt lån til Alitalia — Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ⁽¹⁾	24
---------------	---	----

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst.

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

HENSTILLINGER

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS HENSTILLING

af 23. juli 2021

om ophævelse af henstilling ECB/2020/62

(ECB/2021/31)

(2021/C 303/01)

STYRELSESRÅDET FOR DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 af 15. oktober 2013 om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter ⁽¹⁾, særlig artikel 4, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Europæiske Centralbank (ECB) vedtog den 27. marts 2020 Den Europæiske Centralbanks henstilling ECB/2020/19 ⁽²⁾, hvori det blev henstillet, at kreditinstitutterne indtil i hvert fald 1. oktober 2020 ikke udlodder udbytte og ikke påtages nogen uigenkaldelig forpligtelse til at udlodde udbytte, og at kreditinstitutterne afstår fra at opkøbe egne aktier med henblik på at betale aktionærerne. ECB forlængede den 27. juli 2020 denne henstilling indtil 1. januar 2021 ved at vedtage Den Europæiske Centralbanks henstilling ECB/2020/35 ⁽³⁾.
- (2) På trods af forbedringerne af de makroøkonomiske forhold og reduktionen af den økonomiske usikkerhed på grund af COVID-19-pandemien, var usikkerheden fortsat forhøjet ved udgangen af 2020 og påvirkede stadig bankernes evne til at forudsige deres kapitalbehov på mellemlangt sigt. ECB vedtog i lyset af denne vedblivende usikkerhed Den Europæiske Centralbanks henstilling ECB/2020/62 ⁽⁴⁾ om ophævelse af henstilling (ECB/2020/35), men henstillede til ekstrem forsigtighed, når kreditinstitutterne beslutter at udlodde udbytte eller opkøbe egne aktier med henblik på at betale aktionærerne.
- (3) De seneste makroøkonomiske fremskrivninger indikerer, at den økonomiske genopretning er ved at begynde, og at den økonomiske usikkerhed reduceres yderligere. Som følge heraf er ECB af den opfattelse, at de grunde, der lå bag vedtagelsen af henstilling ECB/2020/62, ikke længere er til stede. Den reducerede økonomiske usikkerhed gør det muligt grundigt at foretage en tilsynsmæssig vurdering af bankernes planer om at udlodde udbytte og foretage opkøb af egne aktier på individuel basis med en forsigtig, fremadrettet vurdering af kapitalplanerne i forbindelse med den almindelige tilsynscyklus.

⁽¹⁾ EUT L 287 af 29.10.2013, s. 63.

⁽²⁾ Den Europæiske Centralbanks henstilling ECB/2020/19 af 27. marts 2020 om udlodning af udbytte under COVID-19-pandemien og om ophævelse af henstilling ECB/2020/1 (EUT C 1021 af 30.3.2020, s. 1).

⁽³⁾ Den Europæiske Centralbanks henstilling ECB/2020/35 af 27. juli 2020 om udlodning af udbytte under COVID-19-pandemien og om ophævelse af henstilling ECB/2020/19 (EUT C 251 af 31.7.2020, s. 1).

⁽⁴⁾ Den Europæiske Centralbanks henstilling ECB/2020/62 af 15. december 2020 om udlodning af udbytte under COVID-19-pandemien og om ophævelse af henstilling ECB/2020/35 (EUT C 437 af 18.12.2020, s. 1).

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

Denne henstilling ophæver henstilling ECB/2020/62 fra den 30. september 2021.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 23. juli 2021.

Formand for ECB
Christine LAGARDE

II

*(Meddelelser)*MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

Beslutning om ikke at gøre indsigelse mod en anmeldt fusion**(Sag M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS)****(EØS-relevant tekst)**

(2021/C 303/02)

Den 23. juli 2021 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og erklære den forenelig med det indre marked. Beslutningen er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den vil kunne ses:

- under fusioner på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor,
- i elektronisk form på EUR-Lex-webstedet (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=da>) under dokumentnummer 32021M10313. EUR-Lex giver onlineadgang til EU-retten.

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

Beslutning om ikke at gøre indsigelse mod en anmeldt fusion**(Sag M.10268 — SYNnex/Tech Data)****(EØS-relevant tekst)**

(2021/C 303/03)

Den 23. juli 2021 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og erklære den forenelig med det indre marked. Beslutningen er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den vil kunne ses:

- under fusioner på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor,
- i elektronisk form på EUR-Lex-webstedet (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=da>) under dokumentnummer 32021M10268. EUR-Lex giver onlineadgang til EU-retten.

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

28. juli 2021

(2021/C 303/04)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	amerikanske dollar	1,1807	CAD	canadiske dollar	1,4840
JPY	japanske yen	129,97	HKD	hongkongske dollar	9,1880
DKK	danske kroner	7,4373	NZD	newzealandske dollar	1,7013
GBP	pund sterling	0,85095	SGD	singaporeanske dollar	1,6057
SEK	svenske kroner	10,1963	KRW	sydkoreanske won	1 362,99
CHF	schweiziske franc	1,0802	ZAR	sydafrikanske rand	17,4792
ISK	islandske kroner	148,40	CNY	kinesiske renminbi yuan	7,6722
NOK	norske kroner	10,4828	HRK	kroatiske kuna	7,5066
BGN	bulgarske lev	1,9558	IDR	indonesiske rupiah	17 117,84
CZK	tjekkiske koruna	25,625	MYR	malaysiske ringgit	5,0003
HUF	ungarske forint	359,72	PHP	filippinske pesos	59,465
PLN	polske zloty	4,5965	RUB	russiske rubler	86,7666
RON	rumænske leu	4,9213	THB	thailandske bath	38,780
TRY	tyrkiske lira	10,0973	BRL	brasilianske real	6,0931
AUD	australske dollar	1,6081	MXN	mexicanske pesos	23,5823
			INR	indiske rupee	87,8330

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

OPLYSNINGER VEDRØRENDE DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE
SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN

Meddelelse fra Norge vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter

Meddelelse om indkaldelse af ansøgninger om oliekoncessioner på den norske kontinentalsokkel – Tildelinger i forhåndsdefinerede områder 2021

(2021/C 303/05)

Olje- og energidepartementet indkalder hermed ansøgninger om *oliekoncessioner* i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter ⁽¹⁾, jf. artikel 3, stk. 2, litra a).

Oliekoncessionerne vil kun blive tildelt aktieselskaber, som er registreret i Norge eller i en anden stat, der er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen), eller til fysiske personer, som har hjemsted i en stat, der er part i EØS-aftalen.

Selskaber, der ikke er koncessionshavere på den norske kontinentalsokkel, kan tildeles oliekoncessioner, hvis de er prækvalificerede som koncessionshavere på den norske kontinentalsokkel.

Individuelle selskaber og selskaber, der ansøger som del af en gruppe, vil blive behandlet på lige fod af Olje- og energidepartementet. Ansøgere, der indsender en individuel ansøgning, og ansøgere, som er en del af en gruppe, der indsender en fælles ansøgning, vil alle blive betragtet som ansøgere til en oliekoncession. Olje- og energidepartementet kan på grundlag af ansøgninger, der indsendes af grupper eller individuelle ansøgere, sammensætte koncessionsgrupper, der tildeles en ny oliekoncession, herunder fjerne ansøgere fra en fælles ansøgning og tilføje individuelle ansøgere, og udpege operatøren for sådanne grupper.

Tildeling af en andel af en oliekoncession vil forudsætte, at koncessionshaverne indgår en aftale om olieaktiviteter, herunder en fælles driftsaftale og en regnskabsaftale. Hvis oliekoncessionen deles stratigrafisk, er indehaverne af de to stratigrafisk opdelte koncessioner også forpligtede til at indgå en særlig fælles driftsaftale, som regulerer forholdet mellem dem i denne forbindelse.

Ved de nævnte aftalers undertegnelse indgår koncessionshaverne i et joint venture, hvor størrelsen af deres andel til enhver tid vil være identisk med deres andel af oliekoncessionen.

Koncessionsdokumenterne vil hovedsagelig være baseret på relevante dokumenter fra tildelingerne i forhåndsdefinerede områder 2020. Målet er, at hovedelementerne i eventuelle tilpasninger af rammerne skal være tilgængelige for eventuelle ansøgere forud for ansøgningstidspunktet.

Kriterierne for tildeling af en oliekoncession

For at fremme god ressourceforvaltning og hurtig og effektiv efterforskning og produktion af olie på den norske kontinentalsokkel, herunder sammensætning af koncessionsgrupper til sikring heraf, gælder følgende kriterier for tildeling af andele af oliekoncessioner og for udpegning af operatør:

- a) Ansøgerens geologiske indsigt i det pågældende geografiske område, og hvorledes koncessionshaverne agter at foretage en effektiv efterforskning efter olie.

⁽¹⁾ EFT L 164 af 30.6.1994, s. 3.

- b) Ansøgerens relevante tekniske ekspertise, og hvorledes denne ekspertise aktivt kan bidrage til en omkostningseffektiv efterforskning og i givet fald produktion af olie fra det pågældende geografiske område.
- c) Ansøgerens tidligere erfaringer på den norske kontinentalsokkel eller tilsvarende relevante erfaringer fra andre områder.
- d) Ansøgerens økonomiske evne til at foretage efterforskningen efter og i givet fald produktionen af olie i det pågældende geografiske område.
- e) Hvis ansøgeren er eller tidligere har været koncessionshaver, kan Olje- og energidepartementet tage hensyn til enhver form for ineffektivitet eller manglende ansvarlighed, som ansøgeren har udvist som koncessionshaver. Der kan også tages hensyn til nationale sikkerhedshensyn, hvis ministeriet finder, at sådanne hensyn er relevante.
- f) Oliekoncessionerne vil som hovedregel blive tildelt et joint venture, hvor mindst én koncessionshaver har foretaget mindst én boring på den norske kontinentalsokkel som operatør eller har tilsvarende relevante driftsmæssige erfaringer uden for den norske kontinentalsokkel.
- g) Oliekoncessionerne vil som hovedregel blive tildelt to eller flere koncessionshavere, hvoraf mindst én har erfaringer som nævnt under f).
- h) Den udpegede operatør for oliekoncessionerne i Barentshavet skal have foretaget mindst én boring på den norske kontinentalsokkel som operatør eller have tilsvarende relevante driftsmæssige erfaringer uden for den norske kontinentalsokkel.
- i) Med hensyn til oliekoncessionerne i dybe farvande skal den udpegede operatør og mindst én anden koncessionshaver have foretaget mindst én boring på den norske kontinentalsokkel som operatør eller have tilsvarende relevante driftsmæssige erfaringer uden for den norske kontinentalsokkel. Mindst én koncessionshaver skal have foretaget boringer i dybe farvande som operatør.
- j) Med hensyn til de oliekoncessioner, hvor undersøgelsesboringer indebærer højt tryk og/eller høje temperaturer (HTHP), skal den udpegede operatør og mindst én anden koncessionshaver have foretaget mindst én boring på den norske kontinentalsokkel som operatør eller have tilsvarende relevante driftsmæssige erfaringer uden for den norske kontinentalsokkel. Mindst én koncessionshaver skal have foretaget en HTHP-boring som operatør.

Blokke, der kan ansøges om

Ansøgninger om kapitalinteresser i oliekoncessioner kan indsendes for de blokke, der ikke er givet koncession på inden for det forhåndsdefinerede område, som vist på kortene udgivet af Oljedirektoratet. Det er også muligt at ansøge om arealer, der efter meddelelsens bekendtgørelse er blevet frigivet inden for det forhåndsdefinerede område i overensstemmelse med de opdaterede kort på Oljedirektoratets interaktive FactMaps, som kan findes på Oljedirektoratets websted.

Hver enkelt oliekoncession kan omfatte en eller flere blokke eller dele af blokke. Ansøgerne bedes begrænse beskrivelsen i deres ansøgning til områder, hvor de har kortlagt mulighederne for udvinding.

Meddelelsens fulde ordlyd med detaljerede kort over de pågældende områder kan findes på Oljedirektoratets hjemmeside www.npd.no/apa2021.

Ansøgninger om oliekoncessioner skal indgives elektronisk, f.eks. gennem L2S, til:

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148
Dep. 0033 OSLO
NORGE

En kopi skal indsendes elektronisk, f.eks. gennem L2S, til

Oljedirektoratet
Postboks 600
4003 Stavanger
NORGE

Frist: Den 8. september 2021 kl. 12.00.

Tildelingen af oliekoncessioner i forbindelse med tildelingerne i forhåndsdefinerede områder i 2021 på den norske kontinentalsokkel skal efter planen finde sted i første kvartal af 2022.

Statsstøtte — Beslutning om ikke at gøre indsigelse

(2021/C 303/06)

EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning om ikke at gøre indsigelse mod følgende statsstøtteforanstaltning:

Dato for vedtagelse af beslutningen	16. april 2021
Sag nr.	86711
Beslutning nr.	031/21/COL
EFTA-stat	Norge
Region	Hele Norges område
Støtteforanstaltningens navn (og/eller navnet på den støttemodtagende virksomhed)	Covid-19-paraplyordning for likviditetsstøtte til virksomheder i kommuner, der er ramt af pandemien
Retsgrundlag	Proposition to the Parliament No 79 (pages 37-38 on chapter 553 post 68 the municipal compensation scheme for undertakings) Letters of assignment to the municipalities (case 21/1215-2) and (case 21/1215-31) Innst. 233 S (2020-2021) (pages 25-26)
Foranstaltningens art	Støtteordning
Formål	At sikre lokale virksomheder adgang til likviditet ved hjælp af direkte tilskud, hvis disse virksomheder pludselig mangler eller ikke råder over likviditet som følge af covid-19-pandemiens indvirkning på økonomien.
Støtteform	Tilskud
Støttebeløb	Anslået til 2 000 mio. NOK
Støtteintensitet	100 %
Varighed	Støtten inden for rammerne af ordningen ydes senest den 31. december 2021
Berørte sektorer	Alle sektorer undtagen finanssektoren
Navn og adresse på den støtteydende myndighed	Kommunal- og Moderniseringsdepartementet Postboks 8112 Dep 0032 Oslo NORGE

Den autentiske udgave af beslutningen (renset for fortrolige oplysninger) findes på EFTA-Tilsynsmyndighedens websted:

<http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

V

(Øvrige meddelelser)

RETSLIGE PROCEDURER

EFTA-DOMSTOLEN

DOMSTOLENS DOM

af 25. marts 2021

i sag E-3/20

Den norske regering ved Ministeriet for Sundheds- og Plejetjenester (Helse- og omsorgsdepartementet) mod Anniken Jenny Lindberg

(Fri bevægelighed for personer – direktiv 2005/36/EF – anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer – adgang til erhvervet som tandlæge – generel anerkendelsesordning)

(2021/C 303/07)

I sag E-3/20, den norske regering ved Ministeriet for Sundheds- og Plejetjenester (*Helse- og omsorgsdepartementet*) mod Anniken Jenny Lindberg, hvori Norges Høyesterett har anmodet Domstolen om i henhold til artikel 34 i aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol at fortolke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og navnlig direktivets artikel 21, som tilpasset aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, har domstolen, sammensat af præsidenten Páll Hreinsson og dommerne Per Christiansen (refererende dommer) og Bernd Hammermann, afsagt dom den 25. marts 2021. Domskonklusionen lyder således:

1. For at være omfattet af den automatiske anerkendelse, der er fastsat i artikel 21, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, skal en ansøger være i besiddelse af alle certifikater, der ledsager de uddannelsesbeviser, der er anført i bilag V til direktivet, i overensstemmelse med kravene til det pågældende erhverv i hjemlandet.
 2. EØS-aftalens artikel 28 og 31 skal fortolkes således, at værtsstaten skal foretage en individuel vurdering af den viden og uddannelse, der attesteres ved en ansøgers erhvervsmæssige kvalifikationer, også når ansøgeren søger adgang til et erhverv, der henhører under kategorien af erhverv med samordnede mindstekrav til uddannelse, men som ikke opfylder betingelserne i artikel 10 eller 21 i direktiv 2005/36/EF.
 3. En individuel vurdering af en ansøgers kundskaber og færdigheder i værtslandet skal omfatte en sammenligning af alle ansøgerens eksamensbeviser, certifikater, andre kvalifikationsbeviser og erhvervs erfaring med værtslandets egne krav til at kunne udøve det pågældende erhverv. Hvis ansøgerens kundskaber og kvalifikationer, der attesteres ved eksamensbeviset, og den relevante erhvervs erfaring ikke svarer til eller kun delvis svarer til dem, der kræves af værtslandet, skal denne stat angive, hvad der mangler for, at ansøgeren kan fuldføre eller supplere uddannelsen.
 4. Den omstændighed, at en ansøger ikke har fuld adgang til erhvervet i hjemlandet, kan ikke være afgørende for vurderingen af, om ansøgeren kan få adgang til det samme erhverv i værtslandet.
-

DOMSTOLENS DOM

af 25. marts 2021

i sag E-4/20

Tor-Arne Martinez Haugland mod den norske regering ved Ministeriet for Sundheds- og Plejetjenester (Helse- og omsorgsdepartementet)*(Fri bevægelighed for personer – direktiv 2005/36/EF – anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer – adgang til erhvervet som psykolog – generel anerkendelsesordning – begrebet »samme erhverv«)*

(2021/C 303/08)

I sag E-4/20, Tor-Arne Martinez Haugland m.fl. mod den norske regering, ved Ministeriet for Sundheds- og Plejetjenester (Helse- og omsorgsdepartementet), hvori Borgarting Lagmansrett har anmodet Domstolen om i henhold til artikel 34, 28 og 31 i aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol at fortolke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og navnlig direktivets artikel 4 og 13, som tilpasset aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, har domstolen, sammensat af præsidenten Páll Hreinsson og dommerne Per Christiansen (refererende dommer) og Bernd Hammermann, afsagt dom den 25. marts 2021. Domskonklusionen lyder således:

1. Spørgsmålet om, hvorvidt et erhverv i værtsstaten og et erhverv i hjemlandet kan betragtes som »samme erhverv« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, skal undergives en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Denne vurdering skal baseres på en sammenligning af de aktiviteter, der udføres inden for rammerne af erhvervet i hjemlandet, og de aktiviteter, som ansøgeren ønsker at udføre i værtsstaten. Hvis disse aktiviteter er sammenlignelige i den forstand, at de svarer til hinanden, idet der tages hensyn til relevante forskelle i disse aktiviteter udstrekning og karakter, skal de anses for samme erhverv i henhold til direktiv 2005/36/EF.

Ved afgørelsen af, om et erhverv i hjemlandet og et erhverv i værtslandet udgør det samme erhverv i henhold til direktiv 2005/36/EF, kan udøvelsen af visse former for virksomhed i en begrænset periode inden for rammerne af en uddannelse, hvor den pågældende er forpligtet til yderligere studier, ikke betragtes som udøvelse af et erhverv.

Forskelle i graden af uafhængighed og patientansvar kan være relevant for fastlæggelsen af aktiviteternes nøjagtige omfang eller art, når det skal vurderes, om to erhverv er »det samme erhverv« i henhold til direktiv 2005/36/EF.

2. Muligheden for at kræve udligningsforanstaltninger i henhold til artikel 14 i direktiv 2005/36/EF har ingen betydning for fortolkningen af udtrykket »samme erhverv« i direktivets artikel 13.
3. Udtrykket »specifikt rettet mod udøvelse af et bestemt erhverv« i artikel 3, stk. 1, litra e), i direktiv 2005/36/EF skal forstås således, at det omfatter undervisning, der specifikt har til formål at forberede ansøgerne til at udøve et bestemt erhverv. Det omfatter ikke kvalifikationer, der giver adgang til en bred vifte af erhverv, eller som bl.a. kun attesterer den akademiske kompetence inden for et givet område.
4. Ansøgere, der ikke opfylder betingelserne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i henhold til direktiv 2005/36/EF, kan påberåbe sig EØS-aftalens artikel 28 og 31 som grundlag for at udøve et lovreguleret erhverv i værtslandet.

Ved vurderingen af kvalifikationer i henhold til EØS-aftalens artikel 28 og 31 skal værtsstaten sammenligne alle eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser samt ansøgerens relevante erhvervs erfaring med sine egne krav for at kunne udøve det pågældende erhverv. Hvis ansøgerens kundskaber og kvalifikationer, der er attesteret ved eksamensbeviset, og den relevante erhvervs erfaring ikke svarer til eller kun delvis svarer til dem, der kræves, skal værtslandet angive, hvad der mangler for, at ansøgeren kan fuldføre eller supplere uddannelsen.

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF DEN FÆLLES
HANDELSPOLITIK

EUROPA-KOMMISSIONEN

**Meddelelse om indledning af en udløbsundersøgelse af antidumpingforanstaltningerne vedrørende
importen af aspartam med oprindelse i Folkerepublikken Kina**

(2021/C 303/09)

Efter offentliggørelsen af en meddelelse om det forestående udløb ⁽¹⁾ af de gældende antidumpingforanstaltninger vedrørende importen af aspartam med oprindelse i Folkerepublikken Kina har Europa-Kommissionen («Kommissionen») modtaget en anmodning om en fornyet undersøgelse i henhold til artikel 11, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1036 af 8. juni 2016 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union ⁽²⁾ («grundforordningen»).

1. Anmodning om fornyet undersøgelse

Anmodningen blev indgivet den 26. april 2021 af HSWT France S.A.S. («HSWT»), («ansøgeren»), den eneste producent i Unionen, der tegner sig for 100 % af den samlede EU-produktion af aspartam.

En ikkefortrolig udgave af anmodningen og analysen af, i hvilket omfang EU-producenterne støtter anmodningen, findes i det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter. Der findes oplysninger om adgang til dossieret for interesserede parter i denne meddelelses afsnit 5.6.

2. Den undersøgte vare

Den vare, der er genstand for denne undersøgelse, er aspartam (N-L- α -Aspartyl-L-phenylalanin-1-methylester, 3-amino-N-(α -carbomethoxy-phenethyl)-succinamidsyre-N-methylester), CAS-nr. 22839-47-0, i øjeblikket henhørende under KN-kode ex 2924 29 70 (Taric-kode 2924 29 70 05) («den undersøgte vare»). Disse KN- og Taric-koder angives kun til orientering.

3. Gældende foranstaltninger

De gældende foranstaltninger er en endelig antidumpingtold, som blev indført ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1247 ⁽³⁾.

4. Begrundelser for den fornyede undersøgelse

Anmodningen begrundes med, at foranstaltningernes bortfald sandsynligvis vil medføre fortsat dumping og fornyet skade for EU-erhvervsgrænen.

4.1. Påstand om sandsynligheden for fortsat dumping

Ansøgeren hævdede, at det ikke er hensigtsmæssigt at anvende hjemmemarkedspriser og -omkostninger i Kina, eftersom der foreligger væsentlige fordrejninger, jf. grundforordningens artikel 2, stk. 6a, litra b).

⁽¹⁾ EUT C 366 af 30.10.2020, s. 24.

⁽²⁾ EUT L 176 af 30.6.2016, s. 21.

⁽³⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1247 af 28. juli 2016 om indførelse af en endelig antidumpingtold og endelig opkrævning af den midlertidige told på importen af aspartam med oprindelse i Folkerepublikken Kina (EUT L 204 af 29.7.2016, s. 92). Der indførtes en midlertidig told ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/262 (EUT L 50 af 26.2.2016, s. 4).

For at underbygge påstandene om væsentlige forbrejninger anvendte klageren oplysningerne i »arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om væsentlige forbrejninger i Kinas økonomi« af 20. december 2017 (»Kommissionens rapport«). Ansøgeren hævdede navnlig, at produktionen og salget af den undersøgte vare potentielt er berørt af de faktorer, der blandt andet er nævnt i rapportens del III »Distortions in Selected Sectors«, afsnit 16 »Chemical Sector«.

Ansøgeren henviste desuden til Kinas 13. nationale femårsplan, den 13. femårsplan for den kemiske og petrokemiske industri (2016-2020), initiativet »Made in China 2025«, udviklingsplanen for den lette industri (2006-2020) og til konklusionerne af flere af Unionens og USA's undersøgelser vedrørende priserne i den kemiske sektor i Kina.

Kommissionens rapport findes i det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter, og på Generaldirektoratet for Handels websted ⁽⁴⁾.

På baggrund af de tilgængelige oplysninger mener Kommissionen, at der foreligger tilstrækkelige beviser i henhold til grundforordningens artikel 5, stk. 9, for, at det som følge af væsentlige forbrejninger, der påvirker priser og omkostninger, ikke er hensigtsmæssigt at anvende hjemmemarkedspriser og -omkostninger i Kina, hvilket således berettiger indledningen af en undersøgelse på grundlag af grundforordningens artikel 2, stk. 6a.

I lyset af grundforordningens artikel 2, stk. 6a, litra a), er påstanden om fortsat dumping derfor baseret på en sammenligning af en beregnet normal værdi på grundlag af produktions- og salgsmarkedspriser, der afspejler ikkefordrejede priser eller referenceværdier i et passende repræsentativt land, med eksportprisen (ab fabrik) på den undersøgte vare fra Kina ved eksportsalg til Unionen. På dette grundlag er den beregnede dumpingmargen betydelig for Kina.

4.2. *Påstand om sandsynligheden for fortsat eller fornyet skade*

Ansøgeren hævder, at der er sandsynlighed for fornyet skade. Ansøgeren har i den forbindelse fremlagt tilstrækkelige beviser for, at såfremt foranstaltningerne udløber, vil det nuværende importniveau for den undersøgte vare fra det pågældende land til Unionen sandsynligvis stige på grund af den uudnyttede kapacitet i Folkerepublikken Kina og EU-markedets tiltrækningskraft.

Endelig hævder ansøgeren, at skaden primært er blevet afhjulpet på grund af foranstaltningerne, og at EU-erhvervsgrænsen sandsynligvis vil lide fornyet skade som følge af fornyet import af betydelige mængder til dumpingpriser fra det pågældende land, hvis foranstaltningerne får lov at udløbe.

5. **Procedure**

Efter høring af det ved grundforordningens artikel 15, stk. 1, nedsatte udvalg har Kommissionen konstateret, at der foreligger tilstrækkelige beviser for sandsynligheden for dumping og skade til at berettiger indledningen af en udløbsundersøgelse, og indleder hermed en sådan undersøgelse i henhold til grundforordningens artikel 11, stk. 2

Udløbsundersøgelsen vil fastslå, om der er sandsynlighed for, at foranstaltningernes udløb vil føre til fortsat eller fornyet dumping af den undersøgte vare med oprindelse i det pågældende land og fortsat eller fornyet skade for EU-erhvervsgrænsen.

Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/825 (pakken til modernisering af de handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter) ⁽⁵⁾, som trådte i kraft den 8. juni 2018, indførtes der en række ændringer af den tidsplan og de tidsfrister, som tidligere fandt anvendelse i forbindelse med antidumpingprocedurer. Kommissionen opfordrer derfor interesserede parter til at overholde de proceduremæssige skridt og frister, der er fastsat i denne meddelelse samt i andre meddelelser fra Kommissionen.

Kommissionen henleder også parternes opmærksomhed på, at der i forbindelse med covid-19-udbruddet er offentliggjort en meddelelse ⁽⁶⁾ om udbruddets mulige konsekvenser for antidumping- og antisubsidieundersøgelser, som kan være relevant for denne undersøgelse.

⁽⁴⁾ Dokumenter, der er anført i landerapporten, kan også fås efter en behørigt begrundet anmodning.

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/825 af 30. maj 2018 om ændring af forordning (EU) 2016/1036 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og forordning (EU) 2016/1037 om beskyttelse mod subsidieret indførsel fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union (EUT L 143 af 7.6.2018, s. 1).

⁽⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0316%2802%29>. Procedurer vedrørende gennemførelsen af den fælles handelspolitik om konsekvenserne af udbruddet af covid-19 for antidumping- og antisubsidieundersøgelse EUT C 86 af 16.3.2020, s. 6).

5.1. *Den nuværende undersøgelsesperiode og den betragtede periode*

Undersøgelsen af sandsynligheden for fortsat eller fornyet dumping omfatter perioden fra den 1. juli 2020 til den 30. juni 2021 (»den nuværende undersøgelsesperiode«). Undersøgelsen af de tendenser, der er relevante for vurderingen af sandsynligheden for fortsat eller fornyet skade, omfatter perioden fra den 1. januar 2018 til udgangen af undersøgelsesperioden (»den betragtede periode«).

5.2. *Bemærkninger til anmodningen om og indledningen af undersøgelsen*

Alle interesserede parter opfordres til at fremsætte bemærkninger vedrørende de materialer og koder i det harmoniserede system (HS), der er omhandlet i anmodningen ⁽⁷⁾, senest 15 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽⁸⁾.

Alle interesserede parter, der ønsker at fremsætte bemærkninger til anmodningen (herunder spørgsmål vedrørende skade og årsagssammenhæng) eller til aspekter vedrørende indledningen af undersøgelsen (herunder omfanget af tilslutning til anmodningen), skal gøre dette senest 37 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse.

Anmodninger om at blive hørt med hensyn til indledningen af undersøgelsen skal indgives senest 15 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse.

5.3. *Procedure for konstatering af sandsynligheden for fortsat eller fornyet dumping*

I en udløbsundersøgelse analyserer Kommissionen den eksport, der blev foretaget til Unionen i den nuværende undersøgelsesperiode, og uagtet denne eksport vurderer Kommissionen, hvorvidt situationen for de virksomheder, der producerer og sælger den undersøgte vare i det pågældende land, er af en sådan art, at der er sandsynlighed for fortsat eller fornyet eksport til dumpingpriser til Unionen, hvis foranstaltningerne udløber.

Derfor opfordres alle producenter ⁽⁹⁾ af den undersøgte vare fra det pågældende land, uanset om de eksporterede den undersøgte vare til Unionen i den nuværende undersøgelsesperiode, herunder også dem, der ikke samarbejdede i den undersøgelse, der førte til de gældende foranstaltninger, til at deltage i Kommissionens undersøgelse.

5.3.1. *Undersøgelse af producenter i det pågældende land*

I betragtning af det potentielt store antal producenter i det pågældende land, som er berørt af denne udløbsundersøgelse, og for at afslutte undersøgelsen inden for den lovbestemte frist kan Kommissionen begrænse antallet af producenter, der skal indgå i undersøgelsen, til et rimeligt antal ved at udtage en stikprøve (denne proces benævnes også »stikprøveudtagning«). Stikprøveudtagningen foretages i overensstemmelse med grundforordningens artikel 17.

For at sætte Kommissionen i stand til at afgøre, hvorvidt det er nødvendigt med stikprøveudtagning, og i bekræftende fald udtage en stikprøve, anmodes alle producenter eller deres repræsentanter, herunder også de parter, som ikke samarbejdede i forbindelse med den undersøgelse, der førte til de foranstaltninger, der undersøges i denne udløbsundersøgelse, om at give Kommissionen oplysninger om deres virksomheder, senest syv dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse. Disse oplysninger skal gives via TRON.tdi på følgende adresse: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_SAMPLING_FORM_FOR_EXPORTING_PRODUCER. Oplysninger om adgang til TRON kan findes i afsnit 5.6 og 5.9.

Kommissionen vil desuden kontakte myndighederne i det pågældende land og vil kunne kontakte alle kendte sammenslutninger af producenter i det pågældende land for at indhente de oplysninger, som den anser for nødvendige for at udtage stikprøven af producenter.

Hvis det er nødvendigt at udtage en stikprøve, vil producenterne blive udtaget ud fra den største repræsentative produktions-, salgs- eller eksportmængde, som med rimelighed kan undersøges inden for den tid, der er til rådighed. Kommissionen orienterer alle kendte producenter i det pågældende land, myndighederne i det pågældende land og sammenslutninger af producenter i det pågældende land, om nødvendigt gennem myndighederne i det pågældende land, om, hvilke virksomheder der er blevet udtaget til at indgå i stikprøven.

Når Kommissionen har modtaget de oplysninger, der er nødvendige for at udtage en stikprøve af producenter, vil den oplyse de berørte parter om, hvorvidt de indgår i stikprøven. De producenter, der indgår i stikprøven, skal indgive et udfyldt spørgeskema senest 30 dage efter datoen for meddelelsen af beslutningen om, at de indgår i stikprøven, medmindre andet er angivet.

⁽⁷⁾ Der er også oplysninger om HS-koderne i resuméet af anmodningen om en undersøgelse, der kan findes på Generaldirektoratet for Handels websted (<http://trade.ec.europa.eu/tdi/>).

⁽⁸⁾ Alle henvisninger til offentliggørelsen af denne meddelelse vil være henvisninger til offentliggørelsen af denne meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, medmindre andet er angivet.

⁽⁹⁾ En producent er en virksomhed i det pågældende land, som producerer den undersøgte vare, herunder alle dennes forretningsmæssigt forbundne virksomheder, der er beskæftiget med produktion, hjemmemarkedssalg eller eksport af den undersøgte vare.

Kommissionen vil tilføje en meddelelse, der afspejler stikprøveudtagningen, til det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter. Enhver bemærkning til stikprøveudtagningen skal være modtaget senest tre dage efter datoen for meddelelsen af beslutningen om stikprøveudtagning.

En kopi af spørgeskemaet til producenterne i det pågældende land findes i det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter, og på Generaldirektoratet for Handels websted https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

Spørgeskemaet vil også blive gjort tilgængeligt for alle kendte sammenslutninger af producenter samt for myndighederne i det pågældende land.

Virksomheder, der var indforstået med eventuelt at indgå i stikprøven, men som ikke blev udtaget til at indgå heri, vil blive betragtet som samarbejdsvillige (»samarbejdsvillige eksporterende producenter, der ikke indgår i stikprøven«), jf. dog grundforordningens artikel 18.

5.3.2. *Supplerende procedure i forbindelse med det pågældende land som følge af væsentlige fordrejninger*

I henhold til bestemmelserne i denne meddelelse opfordres alle interesserede parter til at tilkendegive deres synspunkter, indgive oplysninger og fremlægge dokumentation, hvad angår anvendelsen af grundforordningens artikel 2, stk. 6a. Medmindre andet er angivet, skal disse oplysninger med tilhørende dokumentation være Kommissionen i hænde senest 37 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse.

Kort efter indledningen af undersøgelsen vil Kommissionen i henhold til grundforordningens artikel 2, stk. 6a), litra e), underrette undersøgelsens parter gennem en meddelelse, der tilføjes det åbne dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter, om de relevante kilder, som Kommissionen har til hensigt at anvende i forbindelse med fastsættelsen af den normale værdi i Kina, jf. grundforordningens artikel 2, stk. 6a). Dette vil omfatte alle kilder, herunder evt. udvælgelsen af et egnet repræsentativt tredjeland. Undersøgelsens parter har 10 dage til at fremsætte bemærkninger gældende fra den dato, meddelelsen tilføjes dette dossier.

Ifølge Kommissionens oplysninger er Thailand et muligt repræsentativt tredjeland for Kina i denne sag. Med henblik på den endelige udvælgelse af et egnet repræsentativt tredjeland vil Kommissionen undersøge, om der er lande med et økonomisk udviklingsniveau svarende til Kinas, hvor der foregår produktion og salg af den undersøgte vare, og hvor de relevante oplysninger er lettilgængelige. Hvis flere lande kan komme i betragtning, gives der, når det er relevant, fortrinsret til lande, der har et passende niveau af social beskyttelse og miljømæssig beskyttelse

Hvad angår de relevante kilder, opfordrer Kommissionen alle producenter i Kina til at fremsende oplysninger om de materialer (rå og forarbejdede) og den energi, der anvendes i produktionen af den undersøgte vare, senest 15 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse. Disse oplysninger skal gives via TRON.tdi på følgende adresse: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_INFO_ON_INPUTS_FOR_EXPORTING_PRODUCER_FORM. Oplysninger om adgang til TRON kan findes i afsnit 5.6 og 5.9.

Endvidere skal alle faktuelle oplysninger med henblik på at beregne omkostninger og priser i henhold til grundforordningens artikel 2, stk. 6a, litra a), indgives senest 65 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse. Sådanne faktuelle oplysninger bør kun hentes fra offentligt tilgængelige kilder.

For at indhente de oplysninger, som Kommissionen anser for nødvendige til sin undersøgelse af de påståede væsentlige fordrejninger i henhold til grundforordningens artikel 2, stk. 6a, litra b), vil den også stille et spørgeskema til rådighed for de kinesiske myndigheder.

5.3.3. *Undersøgelse af ikke forretningsmæssigt forbundne importører* ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾

Ikke forretningsmæssigt forbundne importører af den undersøgte vare fra det pågældende land til Unionen, herunder også de importører, der ikke samarbejdede i forbindelse med den undersøgelse, der førte til indførelsen af de gældende foranstaltninger, opfordres til at deltage i denne undersøgelse

⁽¹⁰⁾ Kun importører, der ikke er forretningsmæssigt forbundet med producenter i det pågældende land, kan indgå i stikprøven. Importører, der er forretningsmæssigt forbundet med producenter, skal udfylde bilag I til spørgeskemaet for disse eksporterende producenter. I henhold til artikel 127 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/2447 af 24. november 2015 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen betragtes to personer som værende indbyrdes afhængige, hvis én af følgende betingelser er opfyldt: a) den ene er medlem af direktionen eller bestyrelsen for den andens virksomhed eller omvendt, b) de anses juridisk set for interessenter eller kompagnoner, c) de er arbejdsgiver og arbejdstager, d) en tredjemand besidder, kontrollerer eller råder direkte eller indirekte over 5 % eller derover af deres aktier eller anparter med stemmeret, e) den ene af dem kontrollerer direkte eller indirekte den anden part, f) de kontrolleres begge direkte eller indirekte af en tredjemand, g) de kontrollerer tilsammen direkte eller indirekte en tredjemand, eller h) de er medlem af samme familie (EUT L 343 af 29.12.2015, s. 558). Personer anses kun for at være medlemmer af samme familie, hvis de står i et af følgende forhold til hinanden: i) mand og hustru, ii) forældre og børn, iii) brødre og søstre (hel- eller halvsøskende), iv) bedsteforældre og børnebørn, v) onkel eller tante og nevø eller niece, vi) svigerforældre og svigersøn eller svigerdatter, vii) svoger og svigerinder. I henhold til artikel 5, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen forstås ved »person«: en fysisk person, en juridisk person og enhver sammenslutning af personer, som ikke er en juridisk person, men som i henhold til EU-retten eller national ret anerkendes at have rets- og handleevne (EUT L 269 af 10.10.2013, s. 1).

⁽¹¹⁾ De oplysninger, som ikke forretningsmæssigt forbundne importører indgiver, kan også bruges i forbindelse med andre aspekter af denne undersøgelse end konstatering af dumping.

I betragtning af det potentielt store antal ikke forretningsmæssigt forbundne importører, som er berørt af denne udløbsundersøgelse, og for at afslutte undersøgelsen inden for den lovbestemte frist kan Kommissionen begrænse antallet af ikke forretningsmæssigt forbundne importører, der skal indgå i undersøgelsen, til et rimeligt antal ved at udtage en stikprøve (denne proces benævnes også »stikprøveudtagning«). Stikprøveudtagningen foretages i overensstemmelse med grundforordningens artikel 17.

For at Kommissionen kan afgøre, om det er nødvendigt med stikprøveudtagning, og i bekræftende fald udtage en stikprøve, anmodes alle ikke forretningsmæssigt forbundne importører eller deres repræsentanter herunder også de parter, som ikke samarbejdede i forbindelse med den undersøgelse, der førte til de foranstaltninger, der undersøges i denne fornyede undersøgelse, om at give sig til kende over for Kommissionen. Disse parter skal gøre dette senest syv dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse ved at indberette de oplysninger om deres virksomhed(er) til Kommissionen, som der anmodes om i bilaget til denne meddelelse.

Kommissionen kan desuden kontakte alle kendte importørsammenslutninger for at indhente de oplysninger, den anser for nødvendige for at udtage stikprøven af ikke forretningsmæssigt forbundne importører.

Hvis det er nødvendigt at udtage en stikprøve, kan importørerne udtages ud fra den største repræsentative salgsmængde i Unionen af den undersøgte vare fra det pågældende land, som med rimelighed kan undersøges inden for den tid, der er til rådighed. Kommissionen orienterer alle kendte ikke forretningsmæssigt forbundne importører og importørsammenslutninger om, hvilke virksomheder der er udtaget til at indgå i stikprøven.

Kommissionen vil også tilføje en meddelelse, der afspejler stikprøveudtagningen, til det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter. Enhver bemærkning til stikprøveudtagningen skal være modtaget senest tre dage efter datoen for meddelelsen af beslutningen om stikprøveudtagning.

For at indhente de oplysninger, som Kommissionen anser for nødvendige til sin undersøgelse, vil den stille spørgeskemaer til rådighed for de ikke forretningsmæssigt forbundne importører i stikprøven. Disse parter skal indgive et udfyldt spørgeskema senest 30 dage efter datoen for meddelelsen om stikprøveudtagningen, medmindre andet er angivet.

En kopi af spørgeskemaet til ikke forretningsmæssigt forbundne importører findes i det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter, og på Generaldirektoratet for Handels websted https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.4. **Procedure for konstatering af sandsynligheden for fortsat eller fornyet skade**

For at fastslå, om det er sandsynligt, at EU-erhvervsgrenen vil blive forvoldt fortsat eller fornyet skade, opfordres EU-producenterne af den undersøgte vare til at deltage i Kommissionens undersøgelse.

5.4.1. *Undersøgelse af EU-producenter*

For at indhente de oplysninger, som Kommissionen anser for nødvendige til sin undersøgelse af EU-producenterne, vil den stille et spørgeskema til rådighed for den eneste EU-producent, nemlig HSWT France S.A.S.

Førnævnte EU-producent skal indgive det udfyldte spørgeskema senest 37 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse, medmindre andet er angivet.

EU-producenter og repræsentative sammenslutninger, som ikke er nævnt ovenfor, opfordres til at kontakte Kommissionen, fortrinsvis via e-mail, og senest syv dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse med henblik på at give sig selv til kende og anmode om et spørgeskema.

En kopi af spørgeskemaet til EU-producenter findes i det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter, og på Generaldirektoratet for Handels websted https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.5. **Procedure for vurdering af Unionens interesser**

Hvis det bekræftes, at der er sandsynlighed for fortsat eller fornyet dumping og fortsat eller fornyet skade, vil Kommissionen i henhold til grundforordningens artikel 21 træffe afgørelse om, hvorvidt det vil være i strid med Unionens interesser at opretholde antidumpingforanstaltningerne.

EU-producenter, importører og deres repræsentative sammenslutninger, brugere og deres repræsentative sammenslutninger, fagforeninger og repræsentative forbrugerorganisationer opfordres til at give Kommissionen oplysninger om Unionens interesser.

Oplysninger vedrørende vurderingen af Unionens interesser skal indgives senest 37 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse, medmindre andet er angivet. Disse oplysninger kan enten indgives uformelt eller ved at udfylde et spørgeskema, der er udarbejdet af Kommissionen.

En kopi af spørgeskemaerne, herunder spørgeskemaet til brugere af den undersøgte vare, findes i det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter, og på Generaldirektoratet for Handels websted https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533. I alle tilfælde vil oplysninger indgivet i henhold til grundforordningens artikel 21 kun blive taget i betragtning, hvis de er underbygget med faktuelle beviser på indgivelsestidspunktet, som bekræfter deres gyldighed.

5.6. *Interesserede parter*

For at deltage i undersøgelsen skal interesserede parter, som for eksempel producenter i det pågældende land, EU-producenter, importører og deres repræsentative sammenslutninger, brugere og deres repræsentative sammenslutninger, fagforeninger og repræsentative forbrugersammenslutninger, først påvise, at der er en objektiv forbindelse mellem deres aktiviteter og den undersøgte vare.

Producenter i det pågældende land, EU-producenter, importører og repræsentative sammenslutninger, der har gjort oplysninger tilgængelige i overensstemmelse med procedurerne i afsnit 5.2, 5.3 og 5.4, vil blive betragtet som interesserede parter, hvis der er en objektiv forbindelse mellem deres aktiviteter og den undersøgte vare.

Andre parter vil kun kunne deltage i undersøgelsen som interesseret part, fra det tidspunkt hvor de giver sig til kende, og forudsat at der er en objektiv forbindelse mellem deres aktiviteter og den undersøgte vare. Det at blive betragtet som en interesseret part berører ikke anvendelsen af grundforordningens artikel 18.

Der er adgang til det dossier, der stilles til rådighed for interesserede parter, via Tron.tdi på følgende adresse: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. Følg venligst anvisningerne på denne side for at få adgang ⁽¹²⁾.

5.7. *Andre skriftlige indlæg*

I henhold til bestemmelserne i denne meddelelse opfordres alle interesserede parter til at tilkendegive deres synspunkter, indgive oplysninger og fremlægge dokumentation herfor. Medmindre andet er angivet, skal disse oplysninger med tilhørende dokumentation være Kommissionen i hænde senest 37 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse.

5.8. *Mulighed for at blive hørt af Kommissionens undersøgelsestjenester*

Alle interesserede parter kan anmode om at blive hørt af Kommissionens undersøgelsestjenester. Enhver anmodning om at blive hørt skal indgives skriftligt og begrundes, og den skal endvidere indeholde et sammendrag af, hvad den interesserede part ønsker at drøfte under høringen. Høringen vil blive begrænset til de spørgsmål, som de interesserede parter har rejst i den forudgående skriftlige anmodning.

Høringer skal principielt ikke anvendes til at forelægge faktuelle oplysninger, der endnu ikke er registreret. Ikke desto mindre kan interesserede parter af hensyn til god forvaltningsskik og for at give Kommissionens tjenestegrene mulighed for at gøre fremskridt med undersøgelsen blive bedt om at fremlægge nye faktuelle oplysninger efter en høring.

5.9. *Vejledning om indgivelse af skriftlige indlæg og indsendelse af udfyldte spørgeskemaer og korrespondance*

Oplysninger, som indgives til Kommissionen som led i handelsbeskyttelsesundersøgelser, må ikke være omfattet af ophavsret. Interesserede parter skal, inden de indgiver oplysninger og/eller data til Kommissionen, der er omfattet af tredjemands ophavsret, anmode indehaveren af ophavsrettighederne om en særlig tilladelse, som udtrykkeligt tillader Kommissionen a) at anvende oplysningerne og dataene i forbindelse med denne handelsbeskyttelsesprocedure og b) at forelægge interesserede parter, der er berørt af denne undersøgelse, oplysningerne og/eller dataene i en form, der gør det muligt for dem at udøve deres ret til forsvar.

Alle skriftlige indlæg, herunder de oplysninger, hvorom der anmodes i denne meddelelse, udfyldte spørgeskemaer og korrespondance fra interesserede parter, for hvilke der anmodes om fortrolig behandling, skal forsynes med påtegningen »Sensitive« ⁽¹³⁾. Parter, der indgiver oplysninger i løbet af undersøgelsen, opfordres til at begrunde deres anmodning om fortrolig behandling.

Interesserede parter, der indgiver oplysninger forsynet med påtegningen »Sensitive«, skal indgive ikkefortrolige sammendrag heraf i henhold til grundforordningens artikel 19, stk. 2, som forsynes med påtegningen »For inspection by interested parties«. Disse sammendrag skal være tilstrækkeligt detaljerede til at sikre en rimelig forståelse af de fortrolige oplysningers egentlige indhold. Hvis en part, der indsender fortrolige oplysninger, ikke kan give en god begrundelse for at anmode om fortrolig behandling eller undlader at indsende et ikke-fortroligt sammendrag heraf, der opfylder kravene til form og indhold, kan Kommissionen se bort fra disse oplysninger, medmindre det på et relevant grundlag og på tilfredsstillende måde kan godtgøres, at oplysningerne er korrekte.

⁽¹²⁾ I tilfælde af tekniske problemer kan Trade Service Desk kontaktes på følgende e-mailadresse: trade-service-desk@ec.europa.eu eller telefonisk på +32 22979797.

⁽¹³⁾ Et dokument med påtegningen »Sensitive« er et fortroligt dokument i henhold til grundforordningens artikel 19 og artikel 6 i WTO-aftalen om anvendelse af artikel VI i GATT 1994 (»antidumpingaftalen«). Det er også beskyttet i henhold til artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

Interesserede parter opfordres til at indsende deres indlæg og anmodninger via TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>), herunder scannede fuldmagter og erklæringer. Ved brug af TRON.tdi eller e-mail udtrykker de interesserede parter accept af de regler, der gælder for elektronisk korrespondance, og som findes i dokumentet »KORRESPONDANCE MED EUROPA-KOMMISSIONEN I HANDELSBESKYTTELSESSAGER«, der er tilgængeligt på Generaldirektoratet for Handels websted: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Interesserede parter skal anføre deres navn, adresse, telefonnummer og en gyldig e-mailadresse og sikre, at denne e-mailadresse er en fungerende officiel virksomhedspostkasse, som tjekkes dagligt. Når Kommissionen har modtaget disse kontaktoplysninger, vil den udelukkende kommunikere med de interesserede parter via TRON.tdi eller pr. e-mail, medmindre de udtrykkeligt har ønsket at modtage alle dokumenter fra Kommissionen på anden vis, eller medmindre dokumenternes art forudsætter brug af anbefalet post. Interesserede parter kan i ovenstående retningslinjer for kommunikation med interesserede parter finde supplerende regler og oplysninger om korrespondance med Kommissionen, herunder de principper, der gælder for indgivelse af indlæg via TRON.tdi og pr. e-mail.

Kommissionens postadresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Handel
Direktorat G
Kontor: CHAR 04/039
1049 Bruxelles
BELGIEN

TRON.tdi: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi>

E-mail:

Vedrørende dumpingaspekter:

TRADE-APM-DUMPING@ec.europa.eu

For skadesrelaterede anliggender:

TRADE-APM-INJURY@ec.europa.eu

6. Tidsplan for undersøgelsen

Undersøgelsen skal normalt afsluttes senest 12 måneder og i alle tilfælde senest 15 måneder efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse, jf. grundforordningens artikel 11, stk. 5.

7. Indgivelse af oplysninger

Reglen er, at interesserede parter kun kan indgive oplysninger inden for de tidsrammer, der er angivet i denne meddelelses afsnit 5.

Med henblik på at afslutte undersøgelsen inden for de obligatoriske frister accepterer Kommissionen ikke indlæg fra interesserede parter til den endelige fremlæggelse af oplysninger efter fristen, eller at de, hvis det er relevant, fremsætter bemærkninger til den supplerende endelige fremlæggelse af oplysninger efter fristen.

8. Mulighed for at fremsætte bemærkninger til andre parters indlæg

For at garantere retten til forsvar bør interesserede parter have mulighed for at fremsætte bemærkninger til oplysninger indgivet af andre interesserede parter. Når de gør dette, må interesserede parter kun behandle spørgsmål rejst i forbindelse med andre interesserede parters indlæg og må ikke rejse nye spørgsmål.

Bemærkninger til oplysninger fra andre parter som respons på fremlæggelsen af de endelige konklusioner bør indgives senest fem dage efter fristen for fremsættelse af bemærkninger til de endelige konklusioner, medmindre andet er angivet. Hvis der finder en supplerende endelig fremlæggelse af oplysninger sted, bør bemærkninger fra andre interesserede parter som respons på denne supplerende endelige fremlæggelse indgives senest en dag efter fristen for fremsættelse af bemærkninger til denne supplerende endelige fremlæggelse, medmindre andet er angivet.

Den beskrevne tidsramme berører ikke Kommissionens ret til at anmode om yderligere oplysninger fra interesserede parter i behørigt begrundede tilfælde.

9. Forlængelse af tidsfristerne i denne meddelelse

De tidsfrister, der er angivet i denne meddelelse, kan forlænges efter anmodning fra interesserede parter, som påviser, at der foreligger en gyldig grund.

Der bør kun anmodes om forlængelse af de tidsfrister, der er angivet i denne meddelelse, under særlige omstændigheder, og tidsfristerne vil kun blive forlænget, hvis forlængelsen er behørigt begrundet. Fristen for at besvare spørgeskemaer vil under alle omstændigheder normalt være begrænset til tre dage og vil som regel ikke overstige syv dage. For så vidt angår tidsfrister for indgivelse af andre oplysninger i denne meddelelse, vil forlængelser blive begrænset til tre dage, medmindre der påvises særlige omstændigheder.

10. Manglende samarbejdsvilje

Hvis en af de interesserede parter nægter at give adgang til nødvendige oplysninger, undlader at meddele dem inden for de fastsatte tidsfrister eller lægger væsentlige hindringer i vejen for undersøgelsen, kan der træffes afgørelser, positive eller negative, på grundlag af de foreliggende faktiske oplysninger, jf. grundforordningens artikel 18.

Konstateres det, at en interesseret part har givet urigtige eller vildledende oplysninger, kan der ses bort fra disse oplysninger, og der kan gøres brug af de foreliggende faktiske oplysninger.

Hvis en interesseret part helt eller delvist undlader at samarbejde, og resultaterne af undersøgelsen derfor baseres på de foreliggende faktiske oplysninger, jf. grundforordningens artikel 18, kan resultatet blive mindre gunstigt for denne part, end hvis den pågældende havde samarbejdet.

Indgives der ikke svar elektronisk, anses dette ikke for manglende samarbejdsvilje, forudsat at den interesserede part påviser, at indgivelse af svar på den ønskede måde ville indebære en urimelig ekstra byrde eller urimelige ekstra omkostninger. I givet fald skal den interesserede part omgående kontakte Kommissionen.

11. Høringskonsulent

Interesserede parter kan anmode om høringskonsulentens mellemkomst i handelsprocedurer. Høringskonsulenten gennemgår anmodninger om aktindsigt, tvister med hensyn til dokumenternes fortrolighed, anmodninger om forlængelse af tidsfrister og eventuelle andre anmodninger vedrørende de interesserede parter og tredjeparters ret til forsvar, som kan opstå under proceduren.

Høringskonsulenten kan foranstalte høringer og mægle mellem den eller de interesserede parter og Kommissionens tjenestegrene for at sikre, at de interesserede parter ret til at forsvare sig udøves fuldt ud. En anmodning om en høring med høringskonsulenten skal indgives skriftligt og begrundes. Høringskonsulenten vil analysere begrundelserne for anmodningerne. Disse høringer bør principielt kun finde sted, hvis spørgsmålene ikke allerede er blevet afklaret med Kommissionens tjenestegrene.

Anmodninger skal indgives i god tid og hurtigst muligt for at sikre en velordnet afvikling af procedurerne. Med henblik herpå bør interesserede parter anmode om høringskonsulentens mellemkomst hurtigst muligt efter den hændelse, der berettiger en sådan mellemkomst. Hvis anmodninger om høring indgives efter den relevante tidsrammes udløb, vil høringskonsulenten også undersøge årsagerne til sådanne sene anmodninger, karakteren af de spørgsmål, der er rejst, og virkningen af disse spørgsmål på retten til forsvar under behørig hensyntagen til god forvaltningsskik og rettidig afslutning af undersøgelsen.

Interesserede parter kan finde yderligere oplysninger og kontaktoplysninger på høringskonsulentens sider på Generaldirektoratet for Handels websted: <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>.

12. Mulighed for anmodning om fornyet undersøgelse i henhold til grundforordningens artikel 11, stk. 3

Da denne udløbsundersøgelse indledes i overensstemmelse med bestemmelserne i grundforordningens artikel 11, stk. 2, vil konklusionerne af den ikke føre til, at de gældende foranstaltninger ændres, men at foranstaltningerne enten ophæves eller opretholdes i overensstemmelse med grundforordningens artikel 11, stk. 6.

Hvis en interesseret part mener, at det er berettiget at foretage en fornyet undersøgelse af foranstaltningerne med henblik på at muliggøre en ændring af foranstaltningerne, kan den pågældende part anmode om en fornyet undersøgelse i henhold til grundforordningens artikel 11, stk. 3.

Parter, der ønsker at anmode om en sådan fornyet undersøgelse, som i givet fald vil blive foretaget uafhængigt af den udløbsundersøgelse, der er omhandlet i denne meddelelse, kan henvende sig til Kommissionen på ovennævnte adresse.

13. **Behandling af personoplysninger**

Personoplysninger, som indsamles i forbindelse med denne undersøgelse, vil blive behandlet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 ⁽¹⁴⁾.

En databeskyttelsesmeddelelse, der informerer alle personer om behandlingen af personoplysninger inden for rammerne af Kommissionens handelsbeskyttelsesaktiviteter, findes på Generaldirektoratet for Handels websted: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>.

⁽¹⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

BILAG

☐	»Sensitive« version (Følsom udgave)
☐	»For inspection by interested parties« (Udgave, der stilles til rådighed for interesserede parter)
(Sæt kryds i den relevante rubrik)	

**UDLØBSUNDERSØGELSE AF ANTIDUMPINGFORANSTALTNINGERNE VEDRØRENDE
IMPORTEN AF ASPARTAM MED OPRINDELSE I FOLKEREPUBLIKKEN KINA**

OPLYSNINGER TIL BRUG VED UDTAGELSEN AF STIKPRØVEN AF IKKE FORRETNINGSMÆSSIGT FORBUNDNE
IMPORTØRER

Hensigten med denne formular er at hjælpe ikke forretningsmæssigt forbundne importører med at indberette de stikprøveoplysninger, der anmodes om i afsnit 5.3.3. i indledningsmeddelelsen.

Både den følsomme udgave (»Sensitive«) og den udgave, der stilles til rådighed for interesserede parter (»For inspection by interested parties«), skal returneres til Kommissionen som anført i indledningsmeddelelsen.

1. NAVN OG KONTAKTOPLYSNINGER

De bedes oplyse følgende om Deres virksomhed:

Virksomhedens navn	
Adresse	
Kontaktperson	
E-mailadresse	
Telefon	
Fax	

2. OMSÆTNING OG SALGSMÆNGDE

Angiv virksomhedens samlede omsætning i euro (EUR) samt omsætning og vægt ved import til Unionen og videresalg på EU-markedet efter import fra Kina i den nuværende undersøgelsesperiode af aspartam som defineret i indledningsmeddelelsen og den tilsvarende vægt. Anfør den anvendte vægtenhed.

	Ton	Værdi i euro (EUR)
Deres virksomheds samlede omsætning i euro (EUR)		
Import af den undersøgte vare med oprindelse i Kina til Unionen		
Videresalg på EU-markedet efter import fra Kina af den undersøgte vare		

3. DERES VIRKSOMHEDS OG FORRETNINGSMÆSSIGT FORBUNDNE VIRKSOMHEDERS AKTIVITETER ⁽¹⁾

De bedes angive præcise oplysninger om aktiviteterne i Deres virksomhed og i alle de forretningsmæssigt forbundne virksomheder (angiv venligst disse og anfør forbindelsen til Deres virksomhed), der er involveret i produktion og/eller salg (eksport- og/eller hjemmemarkedssalg) af den undersøgte vare. Sådanne aktiviteter kan omfatte anskaffelsen af den undersøgte vare eller produktionen af den i henhold til en underentreprisefortale, eller forarbejdningen af eller handelen med den undersøgte vare, men er ikke begrænset hertil.

Virksomhedens navn og beliggenhed	Aktiviteter	Forbindelse

4. ANDRE OPLYSNINGER

De bedes angive alle andre relevante oplysninger, som De mener kan være nyttige, og som kan hjælpe Kommissionen, når den udtager stikprøven.

5. ERKLÆRING

Ved at indgive ovenstående oplysninger indvilliger virksomheden i at indgå i stikprøven. Hvis virksomheden udtages til at indgå i stikprøven, indebærer dette udfyldelse af et spørgeskema og accept af et kontrolbesøg på stedet for at verificere besvarelsen. Hvis virksomheden anfører, at den ikke ønsker at indgå i stikprøven, vil den blive anset for ikke at have samarbejdet i forbindelse med undersøgelsen. Kommissionens konklusioner vedrørende de importører, der ikke er samarbejdsvillige, bygger på de foreliggende faktiske oplysninger, og resultatet kan blive mindre gunstigt for denne virksomhed, end hvis den havde udvist samarbejdsvilje.

Befuldmægtigedes underskrift:

Befuldmægtigedes navn og titel:

Dato:

⁽¹⁾ I henhold til artikel 127 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/2447 af 24. november 2015 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen betragtes to personer som værende indbyrdes afhængige, hvis én af følgende betingelser er opfyldt: a) den ene er medlem af direktionen eller bestyrelsen for den andens virksomhed eller omvendt, b) de anses juridisk set for interessenter eller kompagnoner, c) de er arbejdsgiver og arbejdstager, d) en tredjemand besidder, kontrollerer eller råder direkte eller indirekte over 5 % eller derover af deres aktier eller anpartar med stemmeret, e) den ene af dem kontrollerer direkte eller indirekte den anden part, f) de kontrolleres begge direkte eller indirekte af en tredjemand, g) de kontrollerer tilsammen direkte eller indirekte en tredjemand, eller h) de er medlem af samme familie (EUT L 343 af 29.12.2015, s. 558). Personer anses kun for at være medlemmer af samme familie, hvis de står i et af følgende forhold til hinanden: i) mand og hustru, ii) forældre og børn, iii) brødre og søstre (hel- eller halvsøskende), iv) bedsteforældre og børnebørn, v) onkel eller tante og nevø eller niece, vi) svigerforældre og svigersøn eller svigerdatter, vii) svoger og svigerinder. I henhold til artikel 5, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen forstås ved »person«: en fysisk person, en juridisk person og enhver sammenslutning af personer, som ikke er en juridisk person, men som i henhold til EU-retten eller national ret anerkendes at have rets- og handleevne (EUT L 269 af 10.10.2013, s. 1).

Meddelelse om udløbet af visse antidumpingforanstaltninger

(2021/C 303/10)

I tilslutning til offentliggørelsen af en meddelelse om det forestående udløb ⁽¹⁾, efter hvilken der ikke er modtaget nogen behørigt begrundet anmodning om fornyet behandling, skal Kommissionen meddele, at nedennævnte antisubsidieforanstaltning udløber.

Denne meddelelse offentliggøres i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1036 af 8. juni 2016 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union ⁽²⁾.

Vare	Oprindelses- eller eksportland(e)	Foranstaltninger	Henvisning	Udløbsdato ⁽¹⁾
Armeringsstænger af stål med høj udmattelsesstyrke	Folkerepublikken Kina	Antidumpingtold	Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1246 af 28. juli 2016 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af armeringsstænger af stål med høj udmattelsesstyrke med oprindelse i Folkerepublikken Kina (EUT L 204 af 29.7.2016, s. 70)	30.7.2021

⁽¹⁾ Foranstaltningen udløber ved midnat (kl. 00:00) på den i denne kolonne angivne dato.

⁽¹⁾ EUT C 366 af 30.10.2020, s. 12.

⁽²⁾ EUT L 176 af 30.6.2016, s. 21.

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF
KONKURRENCEPOLITIKKEN

EUROPA-KOMMISSIONEN

STATSSTØTTE – ITALIEN

Statsstøtte SA.55678 (2019/NN) - Nyt lån til Alitalia

Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske
Unions funktionsmåde

(EØS-relevant tekst)

(2021/C 303/11)

Ved brev af 28. februar 2020, der er gengivet på det autentiske sprog efter dette resumé, har Kommissionen meddelt Italien, at den har besluttet at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde med hensyn til ovennævnte foranstaltning.

Interesserede parter kan inden en måned efter offentliggørelsen af nærværende resumé og det efterfølgende brev sende eventuelle bemærkninger til den støtteforanstaltning, med hensyn til hvilken Kommissionen indleder proceduren, til:

European Commission
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
Fax +32 22961242
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Bemærkningerne vil blive videresendt til Italien. Interesserede parter, der fremsætter bemærkninger til sagen, kan skriftligt anmode om at få deres navne hemmeligholdt. Anmodningen skal være begrundet.

Resumé

Procedure

I november 2019 blev der indgivet to klager til Kommissionen vedrørende et nyt lån på 400 mio. EUR (»lånet på 400 mio. EUR«) ydet af Italien til Alitalia S.A.I. S.p.A. in amministrazione straordinaria (»Alitalia SAI«) og Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria (»Cityliner«) (tilsammen »Alitalia«).

De klagende parter hævdede, at lånet var ulovligt og udgjorde uforenelig statsstøtte, eftersom det blev ydet og udbetalt uden forudgående anmeldelse, og fordi ingen markedsøkonomisk kreditor ville have været villig til at stille et sådant lån til rådighed som følge af Alitalias økonomiske situation og selskabets historie.

Tidligere, nemlig i maj 2017, ydede Italien Alitalia et lån på 600 mio. EUR. Samme måned indgav tre luftfartsselskaber formelle klager med påstand om, at lånet udgjorde støtte. Dette lån fra staten skulle tilbagebetales senest den 5. november 2017, hvor Alitalias aktiver skulle afhændes. Eftersom denne afhændelse ikke lykkedes, bevilgede Italien Alitalia et nyt lån på 300 mio. EUR i oktober 2017. I januar 2018 anmeldte Italien disse to lån på 900 mio. EUR (»de 900 mio. EUR«) som

redningsstøtte i henhold til rammebestemmelserne for rednings- og omstrukturingsstøtte⁽¹⁾. I april 2018 indledte Kommissionen en formel undersøgelsesprocedure og konstaterede foreløbigt, at de 900 mio. EUR udgjorde støtte, og at der herskede alvorlig tvivl med hensyn til, om den kunne betragtes som forenelig med det indre marked. Undersøgelsen pågår stadig.

Beskrivelse af den foranstaltning, med hensyn til hvilken Kommissionen indleder proceduren

Den 26. oktober 2019 vedtog Italien lovdekret nr. 124 om ydelse af et lån på 400 mio. EUR i 2019 til Alitalia og til andre selskaber i samme koncern, som også var under ekstraordinær administration (Cityliner).

Den 2. december 2019 ophævede og erstattede lovdekret nr. 137, »Hasteforanstaltninger til sikring af driftskontinuiteten hos Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. og Alitalia Cityliner S.p.A. under ekstraordinær administration«⁽²⁾, artikel 54 i lovdekret nr. 124/2019 og bekræftede tildelingen af lånet på 400 mio. EUR i henhold til artikel 54 i lovdekret nr. 124/2019. Den 30. januar 2020 ændrede lovdekret nr. 2, »Konvertering til lov, med ændringer, af lovdekret nr. 137 af 2. december 2019 om hasteforanstaltninger til sikring af driftskontinuiteten hos Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. og Alitalia Cityliner S.p.A. under ekstraordinær administration«⁽³⁾ (»lov nr. 2/2020«⁽³⁾), lovdekret nr. 137/2019 til lov.

Den 16. december 2019 sendte Kommissionen Italien en skrivelse sammen med den anden klage, hvori den på grund af det manglende svar fra de italienske myndigheder på anmodningen om oplysninger som fremsendt den 12. november 2019 anmodede om et øjeblikkeligt svar på den anmodning, der blev fremsendt den 12. november 2019, hvis myndighederne havde bemærkninger hertil. Italien svarede den 6. januar 2020.

Italien har ikke anmeldt lånet i overensstemmelse med artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Vurdering af foranstaltningen

Kommissionen finder som udgangspunkt, at foranstaltningen kan udgøre statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF.

På grundlag af de foreliggende oplysninger mener Kommissionen især, at lånet på 400 mio. EUR kan have givet Alitalia en økonomisk fordel som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF. Kommissionen betvivler, at den markedsøkonomiske investortest finder anvendelse i denne sag, eller at Italien under alle omstændigheder handlede som en markedsøkonomisk aktør, der var styret af rentabilitetshensyn, da den ydede Alitalia lånet på 400 mio. EUR, særlig i betragtning af følgende:

- Alitalias seneste finansielle historie, især det forhold, at der ikke er tilbagebetalt noget af det beløb på 900 mio. EUR, der blev ydet i 2017, eller er betalt renter af dette beløb.
- Alitalias negative cash flow.
- Manglende dokumentation for Alitalias kreditværdighed på markedet.
- Manglen på en kontrafaktisk analyse af statens interesse i at øge sin eksponering over for Alitalia for at sikre salget af selskabets aktiver sammenlignet med et scenario, hvor Alitalia likvideres, hvilket sandsynligvis ville have været tilfældet uden lånet på 400 mio. EUR.

Italien har ikke givet oplysninger, der gør det muligt for Kommissionen at vurdere foreneligheden af lånet på 400 mio. EUR.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen – Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikkefinansielle virksomheder (EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1).

⁽²⁾ Decreto Legge 2 Dicembre 2019, n. 137 »Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria«, Official Journal 2. december 2019 n. 282.

⁽³⁾ Legge 30 Gennaio 2020, n. 2 »Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria« (GU Serie Generale no. 25, 31. januar 2020).

Eftersom Kommissionen betragter Alitalia som en kriseram virksomhed som omhandlet i rammebestemmelserne for rednings- og omstrukturingsstøtte, kan Kommissionen kun vurdere foreneligheden af lånet på 400 mio. EUR som rednings- og omstrukturingsstøtte i henhold til rammebestemmelserne for rednings- og omstrukturingsstøtte. Disse rammebestemmelser indeholder regler og betingelser for vurderingen af foreneligheden af rednings- og omstrukturingsstøtte til kriseramte virksomheder i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF. Kommissionen er nået til den foreløbige konklusion, at der hersker tvivl om foranstaltningernes forenelighed med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF, bl.a. på grund af følgende forhold:

Italien har ikke fremlagt dokumentation for, at lånet på 400 mio. EUR blev ydet for at bidrage til et veldefineret mål af fælles interesse om at forebygge sociale problemer eller afhjælpe markedssvigt ved at genoprette virksomhedens langsigtede rentabilitet.

Bestemmelsen af målet af fælles interesse er en forudsætning for analysen af en række andre forenelighedskriterier i afsnit 3 i rammebestemmelserne for rednings- og omstrukturingsstøtte. På dette stadium af proceduren kan det derfor ikke påvises, at der var behov for statens indgreb for at nå et sådant mål, at støtten var passende, at der var opnået den stimulerende effekt, at støtten var begrænset til et minimum, og at den ikke havde urimelige negative virkninger for konkurrencen og handelen mellem medlemsstater.

Hvis der desuden er gået mindre end ti år siden støttemodtagerens tidligere modtagelse af redningsstøtte, omstrukturingsstøtte eller midlertidig omstrukturingsstøtte, vil Kommissionen ikke tillade yderligere støtte (princippet om engangsstøtte). Eftersom Alitalia kan have modtaget redningsstøtte i form af lån på 900 mio. EUR i 2017, jf. 2018-afgørelsen om procedurens indledning, nærer Kommissionen alvorlig tvivl med hensyn til, at princippet om engangsstøtte er blevet overholdt.

Af ovenstående grunde tvivler Kommissionen på, at foranstaltningen er forenelig med det indre marked, og den har derfor besluttet at indlede den formelle undersøgelsesprocedure vedrørende lånet på 400 mio. EUR.

I henhold til artikel 16 i Rådets forordning (EU) 2015/1589 ⁽⁴⁾ kan ulovlig støtte tilbagesøges hos støttemodtageren.

⁽⁴⁾ Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om anvendelse af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse kategorier af horisontal statsstøtte (EFT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

BREVETS ORDLYD

Con la presente la Commissione desidera informare l'Italia che, dopo avere esaminato le informazioni a sua disposizione relative al prestito in oggetto, ha deciso di avviare il procedimento di cui all'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea («TFUE»).

1. PROCEDIMENTO

- (1) Nel maggio 2017 Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. in amministrazione straordinaria («Alitalia SAI») e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria («Cityliner», una controllata regionale interamente detenuta da Alitalia) sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi della normativa nazionale in materia di insolvenza con decreti del ministero dello Sviluppo economico italiano, rispettivamente del 2 e del 12 maggio 2017, e dichiarate insolventi con sentenze rese dal Tribunale di Civitavecchia l'11 e il 26 maggio 2017. Ai fini della presente decisione, Alitalia SAI e Cityliner sono congiuntamente citate come «Alitalia».
- (2) Il 26 ottobre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge n. 124 «Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili» («decreto-legge 124/2019») ⁽⁵⁾ il cui articolo 54 dispone la concessione, nel corso del 2019, di un prestito di 400 milioni di EUR a favore di Alitalia (il «prestito del 2019»).
- (3) Il 7 novembre 2019 un'impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la «prima denuncia») con la quale asseriva che, con il prestito del 2019, l'Italia aveva concesso un aiuto di Stato illegale e incompatibile ad Alitalia.
- (4) Poiché il prestito del 2019 non era stato notificato, il 7 novembre 2019 la Commissione ha iscritto la denuncia nel registro degli aiuti di Stato non notificati.
- (5) Il 12 novembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una richiesta di informazioni relativa al presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia con allegata la prima denuncia affinché potessero formulare le loro osservazioni al riguardo.
- (6) Il 27 novembre 2019 una seconda impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la «seconda denuncia») di contenuto analogo alla prima, ovvero nella quale si asseriva che il prestito del 2019 costituiva un aiuto di Stato illegale e incompatibile.
- (7) Il 2 dicembre 2019, il decreto-legge n. 137 «Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria» («decreto-legge 137/2019») ⁽⁶⁾ ha abrogato l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 e l'ha sostituito con una nuova disposizione che conferma la concessione del prestito del 2019.
- (8) Il 16 dicembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una lettera con la quale trasmetteva loro la seconda denuncia affinché potessero presentare eventuali osservazioni al riguardo e sollecitava una risposta immediata alla richiesta di informazioni del 12 novembre 2019.
- (9) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha replicato alla lettera della Commissione del 16 dicembre 2019. Nella risposta l'Italia ha fornito una sintesi dei principali sviluppi finanziari riguardanti Alitalia negli ultimi mesi del 2019 e ha affrontato alcuni punti sollevati nelle denunce in merito ai prestiti del 2019.

⁽⁵⁾ Decreto-legge 26 ottobre 2019, n. 124, «Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili» (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 252 del 26 ottobre 2019).

⁽⁶⁾ Decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, «Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria» (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 282 del 2 dicembre 2019).

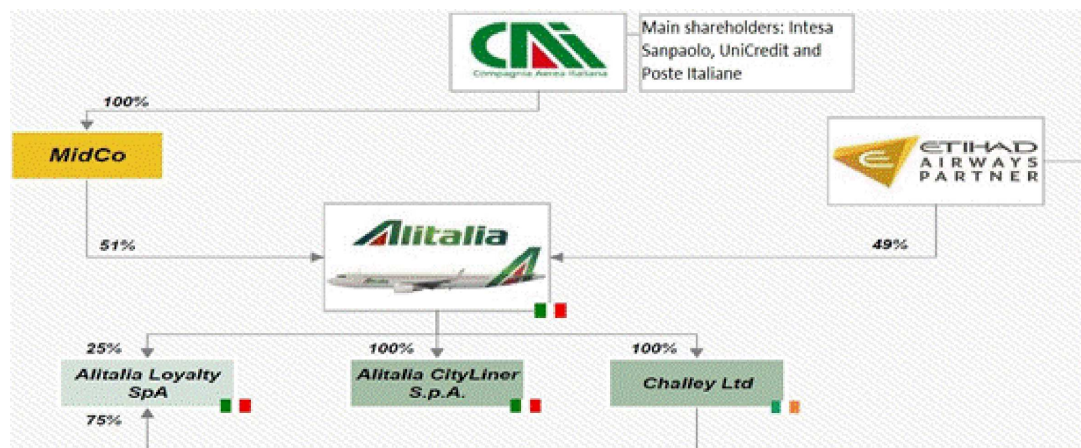
- (10) Il 30 gennaio 2020 la legge n. 2, «Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria» (la «legge 2/2020») ⁽⁷⁾, ha modificato e convertito il decreto-legge 137/2019.

2. IL BENEFICIARIO DEL PRESTITO DEL 2019

- (11) Il beneficiario del prestito del 2019 è Alitalia come definita al punto (1), ossia Alitalia SAI e Cityliner.
- (12) Alitalia SAI è una società operante nel settore del trasporto aereo, con sede a Fiumicino (Roma). È detenuta al 49 % da Etihad Investment Holding Company LLC e al 51 % da MIDCO S.p.A. («Midco»), la quale, a sua volta, è di proprietà al 100 % di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. («CAI»).
- (13) Quando è stata posta in amministrazione straordinaria, Alitalia SAI deteneva la totalità del capitale azionario di Alitalia Cityliner e di Challey Ltd («Challey»).
- (14) Cityliner è una compagnia aerea regionale interamente di proprietà di Alitalia SAI ⁽⁸⁾, che opera in qualità di fornitore di capacità di trasporto (*capacity provider*) per Alitalia SAI ⁽⁹⁾ coprendo una parte della rete a corto raggio.
- (15) Challey è una sub-holding con sede in Irlanda che controlla diverse altre sub-holding, anch'esse con sede in Irlanda (congiuntamente: le «controllate irlandesi»), le quali possiedono l'intera flotta di aeromobili registrati in Irlanda utilizzata sia da Alitalia SAI che da Cityliner nonché partecipazioni di minoranza in altre società partecipate. Cityliner è un'impresa «captive» il cui reddito e rendimento finanziario dipendono direttamente dalla società madre, Alitalia SAI, la quale è il partner commerciale quasi esclusivo di Cityliner. Challey e le controllate irlandesi non sono in amministrazione straordinaria. Il grafico 1 illustra la struttura dell'azionariato di Alitalia e la tabella 1 mostra l'azionariato di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. («CAI» ⁽¹⁰⁾), che detiene il 51 % di Alitalia SAI tramite Midco al 16 ottobre 2017.

Grafico 1

Struttura dell'azionariato del gruppo Alitalia

⁽⁷⁾ Legge 30 gennaio 2020, n. 2, «Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria» (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 25 del 31 gennaio 2020).

⁽⁸⁾ Cfr. il decreto del ministro dello Sviluppo economico del 12 maggio 2017, con il quale Cityliner è ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria, accessibile al pubblico sul sito Internet dell'amministrazione straordinaria: www.falccoweb.it/home/pdf/alitalia/estensione_procedura.pdf.

⁽⁹⁾ Cfr. il punto 85 a pagina 55 e segg. della «Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner» del 26 gennaio 2018 redatta dai commissari straordinari e pubblicata sul sito Internet della procedura di amministrazione straordinaria di Alitalia: http://www.falccoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf.

⁽¹⁰⁾ Tra gli azionisti principali di CAI con una partecipazione pari o inferiore all'1 % figurano Factorit S.p.A. (1 %), Macca Srl (0,96 %) e la quota residua di Air France-KLM (0,73 % rispetto al 25 % nel 2009).

Tabella 1

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019 Per quanto noto alla Commissione, la struttura dell'azionariato rimane invariata.

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019	Azionisti
Unicredit S.p.A	36,59
Intesa Sanpaolo	27,48
Banca Popolare di Sondrio Società Cooperativa per Azioni	9,11
Atlantia S.p.A	6,52
Banca Monte dei Paschi di Siena S.p.A	6,11
MPS Leasing & Factoring S.p.A	3,97
IMMSI S.p.A	2,18
Poste Italiane S.p.A	2,02
PIRELLI & C.S.P.A.	1,4
Altri azionisti con meno dell'1%	4,62
Totale	100

- (16) Dall'acquisizione da parte di CAI S.p.A. nel 2008, il gruppo Alitalia ha costantemente registrato perdite. Ciò si riflette nella situazione finanziaria di Alitalia SAI e Cityliner che costituiscono la maggior parte delle attività finanziarie del gruppo. All'inizio del 2017 il gruppo Alitalia ha cercato di rimettersi in carreggiata con un ambizioso piano di riduzione dei costi di oltre [...] di EUR (il «piano di risanamento»), gestito principalmente dal suo azionista esistente Etihad, che avrebbe dovuto spianare la strada a un finanziamento supplementare (2 miliardi di EUR, di cui 900 milioni di EUR di fondi nuovi). Il piano di risanamento doveva essere attuato mediante una procedura prefallimentare ⁽¹¹⁾ per la quale ⁽¹²⁾ era necessario ottenere l'accordo del personale ⁽¹³⁾. L'accordo è stato tuttavia respinto in esito a un referendum aziendale tenutosi il 24 aprile 2017, poiché le misure proposte per ridurre i costi del lavoro prevedevano, tra l'altro, un taglio salariale medio del [...] %. Dato che non è stato possibile attuare il piano di risanamento e gli azionisti non hanno apportato finanziamenti supplementari, Alitalia ha dichiarato fallimento a norma della legge fallimentare italiana.
- (17) Di conseguenza, nel maggio 2017 (cfr. il punto (1)) Alitalia SAI è stata posta in amministrazione straordinaria ⁽¹⁴⁾ e dichiarata insolvente con sentenza del Tribunale di Civitavecchia.

⁽¹¹⁾ Articolo 67 del Regio Decreto 16 marzo 1942, n. 267 — Disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 81 del 6 aprile 1942) (la «legge fallimentare italiana»).

⁽¹²⁾ Un «piano attestato di risanamento» a norma dell'articolo 67, comma 3, lettera d), della legge fallimentare italiana è una procedura per le imprese che si trovano in difficoltà finanziarie temporanee, ovvero difficoltà finanziarie che possono essere superate data la loro specifica natura reversibile e la disponibilità di risorse adeguate. Secondo tale procedura, gli sforzi di risanamento sono gestiti dall'impresa e non dal giudice.

⁽¹³⁾ Secondo la relazione dei commissari straordinari dell'11 luglio 2018, al 31 dicembre 2017, il gruppo Alitalia registrava 11 755 contratti di lavoro corrispondenti a 10 871 dipendenti a tempo pieno occupati presso Alitalia S.p.A. e Cityliner. Il 31 dicembre 2016 vi erano 10 781 equivalenti a tempo pieno alle dipendenze del gruppo Alitalia.

⁽¹⁴⁾ Alitalia e Cityliner sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi del decreto-legge 23 dicembre 2003, n. 347, «Misure urgenti per la ristrutturazione industriale di grandi imprese in stato di insolvenza (Gazzetta Ufficiale - Serie generale n. 298 del 24 dicembre 2003) in combinato disposto con il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270. «Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274» (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 185 del 9 agosto 1999). Il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270 disciplina la procedura di amministrazione straordinaria, ovvero una procedura di insolvenza per le grandi imprese finalizzata al salvataggio e alla conservazione del loro valore attraverso la prosecuzione delle attività fino alla ristrutturazione o alla cessione degli attivi. Le imprese sono ammesse all'amministrazione straordinaria solo qualora si ritenga possibile che ritrovino una situazione di redditività economica.

- (18) Alitalia SAI ha controllato la gestione di Cityliner e ne ha coordinato le attività fino all'ammissione alla procedura di amministrazione straordinaria. In seguito all'insolvenza di Alitalia SAI, anche Cityliner è stata dichiarata insolvente ⁽¹⁵⁾ e, ai sensi delle disposizioni che consentivano l'estensione dell'amministrazione straordinaria alle società del gruppo Alitalia ⁽¹⁶⁾, è stata ammessa all'amministrazione straordinaria.

3. IL PRESTITO DEL 2019

- (19) Il prestito del 2019 è stato disposto dall'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 (cfr. il punto (2)). Si tratta di un prestito di 400 milioni di EUR concesso a favore di Alitalia.
- (20) Ai sensi dell'articolo 54 del decreto-legge 124/2019, il prestito del 2019 è prioritario rispetto a ogni altro debito contratto da Alitalia in amministrazione straordinaria e rispetto a tutti i debiti contratti prima che Alitalia fosse posta in amministrazione straordinaria. Il prestito del 2019 è concesso con applicazione di interessi al tasso Euribor a sei mesi, maggiorato di 1 000 punti base, ed è da restituirsi entro sei mesi dall'erogazione.
- (21) Il 2 dicembre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge 137/2019 (cfr. il punto (7)) che abroga e sostituisce l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019. Il decreto-legge 137/2019 ha in sostanza ripreso le disposizioni su cui si fonda il prestito del 2019, specificando ad integrazione che lo scopo del prestito era di consentire di pervenire al trasferimento dei complessi aziendali facenti capo ad Alitalia. Il decreto-legge 137/2019 disponeva altresì che il programma di cessione fosse integrato da un piano di riorganizzazione volto a ristrutturare e razionalizzare le attività aziendali di Alitalia; tale piano doveva essere elaborato dal commissario straordinario ed era soggetto all'approvazione del ministero dello Sviluppo economico ai sensi dell'articolo 60 del decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270, «Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274» ⁽¹⁷⁾. Il termine per espletare la procedura necessaria per pervenire al trasferimento dei complessi aziendali di Alitalia, a seguito dell'esecuzione del piano di riorganizzazione, è stato fissato al 31 maggio 2020.
- (22) Con decreto del ministero dello Sviluppo economico di concerto con il ministero dell'Economia e delle finanze, del 21 dicembre 2019, è stata disposta l'erogazione integrale ad Alitalia del prestito del 2019.
- (23) La legge 30 gennaio 2020, n. 2, ha convertito il decreto-legge 137/2019. La legge 2/2020 apporta le seguenti modificazioni al decreto-legge 137/2019: i) precisa che il prestito e gli interessi devono essere rimborsati entro sei mesi dall'erogazione; ii) dispone che il programma elaborato dall'organo commissariale tenga conto dei livelli occupazionali e dell'unità operativa dei complessi aziendali.

4. INFORMAZIONI GENERALI

- (24) Prima dell'erogazione del prestito del 2019, nel maggio 2017 l'Italia aveva concesso ad Alitalia un prestito di 600 milioni di EUR ⁽¹⁸⁾ che nell'ottobre 2017 era stato integrato da un prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR (i "prestiti del 2017). La restituzione dei prestiti del 2017 era prevista rispettivamente entro il 5 novembre 2017 e il 31 dicembre 2018.
- (25) Al fine di elaborare il programma di cui all'articolo 54 del decreto legislativo 270/1999, i commissari straordinari hanno pubblicato nel maggio 2017 un invito per la raccolta di manifestazioni di interesse per l'acquisizione o la ristrutturazione dei complessi aziendali di Alitalia ⁽¹⁹⁾. Nell'agosto 2017 i commissari straordinari hanno inoltre lanciato una procedura di cessione, in un primo momento cercando di cedere le attività Alitalia attraverso una procedura di manifestazione di interesse. Il termine per il completamento della procedura di manifestazione di interesse al fine di consentire la cessione dei complessi aziendali facenti capo ad

⁽¹⁵⁾ Cfr. la pagina 57 e segg. della «Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner», del 26 gennaio 2018, redatta dai commissari straordinari; cfr. anche la sentenza del 26 maggio 2019 che dichiara l'insolvenza di Cityliner. Tali documenti sono consultabili pubblicamente: http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/sentenza_cityliner.pdf; http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf

⁽¹⁶⁾ Come previsto all'articolo 81 del decreto-legge 270/1999. Cfr. il punto 1.

⁽¹⁷⁾ Cfr. la nota 1.

⁽¹⁸⁾ Il prestito iniziale del 2017 a favore di Alitalia era stato disposto dal decreto-legge 2 maggio 2017, n. 55 («Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia S.p.A.») (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 2 maggio 2017). Sebbene il decreto-legge 55/2017 sia scaduto e sia divenuto nullo perché non convertito in legge entro il termine previsto, i suoi effetti sono stati mantenuti dalla legge 21 giugno 2017, n. 96.

⁽¹⁹⁾ Conformemente agli orientamenti previsti dal decreto legislativo 270/1999, articolo 27, comma 2, lettere a), b) e b bis).

Alitalia è stato rinviato più volte e la procedura è stata infine convertita in una procedura negoziata. Le date di scadenza per il rimborso dei prestiti del 2017 sono state sincronizzate ⁽²⁰⁾ e prorogate diverse volte. Da ultimo il decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34 ⁽²¹⁾ ha disposto, tra l'altro, la proroga del rimborso dei prestiti del 2017 fino a quando i compendi aziendali di Alitalia non sarebbero stati ceduti dall'amministrazione straordinaria e ha sospeso l'ulteriore cumulo di interessi sui prestiti del 2017.

- (26) A ogni proroga delle date di scadenza del rimborso dei prestiti del 2017 è corrisposto il rinvio del relativo termine per l'espletamento della procedura della cessione dei complessi aziendali di Alitalia. Il termine per presentare un'offerta vincolante è stato rinviato a più riprese, da ultimo al 21 novembre 2019. Poiché entro tale termine non sono presentate offerte vincolanti, la summenzionata procedura di cessione è stata considerata fallita ⁽²²⁾.
- (27) Il 2 dicembre 2019, con il decreto-legge 137/2019, è stato disposto di adottare una nuova procedura di cessione da associare a un piano di riorganizzazione e di espletare entro il 31 maggio 2020 le procedure necessarie per la cessione dei complessi aziendali di Alitalia a seguito dell'attuazione di detto piano.

5. SINTESI DELLA DECISIONE DI AVVIO DEL PROCEDIMENTO DEL 2018 RELATIVA AI PRESTITI DEL 2017

- (28) Nel 2017 e nel 2018 la Commissione ha ricevuto una serie di denunce nelle quali si asseriva che i prestiti del 2017 e le rispettive proroghe costituivano aiuti di Stato illegali e incompatibili.
- (29) Il 23 gennaio 2018 l'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuti per il salvataggio ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (gli «orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione») ⁽²³⁾.
- (30) Con lettera del 23 aprile 2018, la Commissione ha informato l'Italia della propria decisione di avviare il procedimento a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, in relazione ai prestiti del 2017 (la «decisione di avvio del procedimento del 2018») ⁽²⁴⁾.
- (31) La Commissione ha concluso in via provvisoria che: i) i prestiti del 2017 possono aver costituito aiuti di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE; ii) sussistevano seri dubbi circa la compatibilità con il mercato interno dei prestiti del 2017.
- (32) In particolare, a parere della Commissione era possibile che i prestiti del 2017 avessero conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. A parere della Commissione, le autorità italiane non avevano suffragato con elementi di prova l'affermazione secondo cui, nel concedere i prestiti del 2017, l'Italia avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato.
- (33) La Commissione ha ritenuto che Alitalia fosse un'impresa in difficoltà ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione ed è giunta in via provvisoria alla conclusione che sussistevano seri dubbi circa la compatibilità dei prestiti del 2017 con il mercato interno.

6. LA POSIZIONE DELLE DENUNCIANTI IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (34) Nelle loro osservazioni relative al prestito del 2019, le denuncianti sostengono che tale prestito costituisce un aiuto di Stato illegale e incompatibile.

⁽²⁰⁾ Tramite il decreto-legge 27 aprile 2018, n. 38.

⁽²¹⁾ Decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34, «Misure urgenti di crescita economica e per la risoluzione di specifiche situazioni di crisi» (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 30 aprile 2019). Il decreto-legge 34/2019 è stato convertito dalla legge 28 giugno 2019, n. 58 (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 151 del 29 giugno 2019 - Suppl. Ordinario n. 26).

⁽²²⁾ Nelle osservazioni presentate il 6 gennaio 2020, al punto 2, lettera b), le autorità italiane hanno dichiarato che non era loro pervenuta alcuna offerta finale entro il termine stabilito dalla legge. La notizia è stata diffusa anche dalla stampa: si veda ad esempio «Il Corriere della sera» del 21 novembre 2019: «Alitalia, il salvataggio salta ancora: ottavo rinvio per la cordata»; «la Repubblica» del 20 novembre 2019: «Si ferma la cordata Fs-Atlantia. Alitalia verso l'ottavo rinvio»; «la Repubblica» del 26 novembre 2019: «Alitalia, la resa del governo. Patuanelli: la soluzione di mercato non c'è».

⁽²³⁾ Comunicazione della Commissione — Orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (GU C 249 del 31.7.2014, pag. 1).

⁽²⁴⁾ Aiuti di Stato — Italia — Aiuto di Stato SA.48171 (2018/C) (ex 2018/NN, ex 2017/FC) — Presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia — Invito a presentare osservazioni a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2018/2357) (GU C 256, del 20.7.2018, pag. 4).

- (35) Le denuncianti affermano che il prestito del 2019 costituisce un aiuto di Stato poiché il governo italiano non ha agito come un investitore operante in un'economia di mercato. Dato che, nonostante i prestiti del 2017, la situazione economica di Alitalia non è migliorata, e alla luce della storia di Alitalia, secondo le denuncianti i dubbi già espressi dalla Commissione nella decisione di avvio del 2018 sui prestiti del 2017 si applicherebbero a maggior ragione al prestito del 2019 ⁽²⁵⁾. A loro avviso, nessun investitore operante in un'economia di mercato attento ai problemi di redditività sarebbe stato infatti disposto ad aumentare la propria esposizione creditizia fornendo tali nuovi finanziamenti senza garanzia alcuna in merito alla remunerazione del capitale investito.
- (36) Le denuncianti ritengono che il prestito statale concesso dal governo italiano ad Alitalia abbia senza alcun dubbio conferito un vantaggio ad Alitalia, abbia inciso in modo rilevante sugli scambi tra Stati membri e falsato la concorrenza, dato che Alitalia è in concorrenza con altre compagnie aeree dell'UE. A loro parere, il prestito del 2019 avrebbe di fatto consentito alla società di rimanere operativa nonostante il protrarsi della difficile situazione finanziaria e di mantenere e persino aumentare la propria quota di mercato grazie all'incremento delle capacità e all'apertura di determinate rotte, mettendola così in grado di continuare ad applicare una politica tariffaria più aggressiva di quella che avrebbe potuto praticare senza il prestito del 2019 e causando gravi danni alle società concorrenti che operavano sulle medesime rotte senza sovvenzioni pubbliche.
- (37) In particolare, le denuncianti sottolineano che, nonostante i cospicui contributi pubblici ricevuti, Alitalia non è stata in grado di effettuare alcuna ristrutturazione, non riuscendo a diventare redditizia né a ridurre i costi o i debiti.
- (38) Le denuncianti sostengono che il prestito del 2019 è incompatibile con il mercato interno. Diversi criteri di compatibilità definiti negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione non sono stati rispettati.

7. LA POSIZIONE DELLE AUTORITÀ ITALIANE IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (39) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha risposto a una serie di punti sollevati nelle denunce, asserendo al contempo che il prestito del 2019 rappresenta un sostegno finanziario a favore di Alitalia. In primo luogo, l'Italia ha affermato che lo strumento giuridico oggetto delle denunce, vale a dire il decreto-legge 124/2019, non era stato convertito in legge ed era pertanto privo di efficacia *ab initio*. Secondo l'Italia lo strumento giuridico alla base del prestito del 2019 è il decreto-legge 137/2019, il cui oggetto è diverso da quello del decreto-legge 124/2019, in quanto il nuovo finanziamento ivi previsto era subordinato al ripristino della redditività a lungo termine attraverso la cessione della società ristrutturata. Le denunce sarebbero pertanto prive di oggetto.
- (40) A parere dell'Italia il prestito del 2019 non costituiva un aiuto illegale, bensì una tranche supplementare dell'aiuto notificato nel gennaio 2018 (cfr. il punto (29)), rappresentando quindi un'estensione dei prestiti del 2017. Secondo l'Italia, tale prestito non era pertanto soggetto all'obbligo di sospensione dell'aiuto ai sensi dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE. Di conseguenza, l'Italia ha espresso il parere che il prestito del 2019 debba essere esaminato nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del procedimento del 2018.

8. VALUTAZIONE

8.1. Osservazioni preliminari

- (41) La Commissione è dell'avviso che anche se le denunce fossero ritenute senza oggetto, tale conclusione non avrebbe alcun effetto materiale sulla presente indagine. A norma dell'articolo 12 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio, del 13 luglio 2015, recante modalità di applicazione dell'articolo 108 del trattato sul funzionamento dell'Unione europea ⁽²⁶⁾ (il «regolamento di procedura»), la Commissione può, di propria iniziativa, esaminare informazioni su presunti aiuti illegali provenienti da qualsiasi fonte.
- (42) Inoltre, l'Italia ha sostenuto che il prestito del 2019 è in realtà una tranche aggiuntiva dei prestiti del 2017 e che pertanto la Commissione dovrebbe esaminare il prestito del 2019 nell'ambito dell'indagine aperta con decisione di avvio del 2018.

⁽²⁵⁾ La denuncia contiene copia di un'intervista al vicepresidente della Banca europea per gli investimenti, pubblicata da Radiocor Economia il 26 settembre 2019, in cui si affermava che Alitalia non aveva ancora le caratteristiche necessarie per essere finanziabile dalle banche.

⁽²⁶⁾ GUL 248 del 24.9.2015, pag. 9.

- (43) Per corroborare tale argomentazione, l'Italia ha richiamato il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato ⁽²⁷⁾, il quale dispone che *«più interventi consecutivi dello Stato possono essere considerati un solo intervento ai fini dell'applicazione dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato. Ciò può verificarsi, in particolare, nel caso in cui interventi consecutivi siano connessi tra loro — segnatamente per la loro cronologia, il loro scopo e la situazione dell'impresa al momento in cui si verificano — in modo tanto stretto da renderne impossibile la dissociazione»*. Secondo l'Italia, è impossibile dissociare il prestito del 2019 dai prestiti del 2017 dato che le argomentazioni esposte nel decreto-legge 137/2019 per la concessione del prestito del 2019 corrispondono alle motivazioni addotte per la concessione dei prestiti del 2017 nei corrispondenti atti legislativi che dispongono i prestiti del 2017.
- (44) La Commissione osserva che il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato stabilisce anche: *«[p]er contro, se l'intervento successivo è stato il risultato di eventi impreveduti all'epoca del primo intervento, le due misure dovrebbero in linea di principio essere valutate separatamente.»* (corsivo e sottolineatura aggiunti).
- (45) La Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 sia separabile dai prestiti del 2017 per i motivi indicati di seguito.
- (46) In primo luogo, il decreto-legge 148/2017, con il quale l'Italia ha concesso il prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR, afferma esplicitamente che si tratta di un aumento del finanziamento statale di 600 milioni di EUR già erogato nel maggio 2017 fino a raggiungere l'importo di 900 milioni di EUR ⁽²⁸⁾. Per contro, il decreto-legge 124/2019, il decreto-legge 137/2019 o la legge 2/2020 non fanno alcun riferimento ad un eventuale collegamento con i prestiti concessi nel 2017.
- (47) In secondo luogo, per quanto riguarda la cronologia, la Commissione osserva che, mentre i prestiti del 2017 sono stati concessi a distanza di sei mesi l'uno dall'altro, il prestito del 2019 è stato concesso due anni dopo il prestito precedente. Il prestito del 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017, in quanto si è reso necessario solo molto tempo dopo i prestiti del 2017 e si riferisce al finanziamento di costi che non potevano ragionevolmente essere previsti nel momento in cui Alitalia era stata inizialmente ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria ⁽²⁹⁾.
- (48) In terzo luogo, i termini dei prestiti del 2017 e del prestito del 2019 sono sostanzialmente diversi. Da un lato, la data di scadenza per la restituzione dei prestiti del 2017 è stata rinviata *sine die* fino a dopo la vendita delle attività di Alitalia. Per contro, la data di scadenza per la restituzione del prestito del 2019 è attualmente fissata a sei mesi dalla sua erogazione. Dall'altro, dal maggio 2019, nessun ulteriore interesse sta maturando sui prestiti del 2017, mentre l'interesse è previsto sul prestito del 2019.
- (49) La Commissione conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017 e che occorra avviare un distinto procedimento di indagine formale in merito al prestito del 2019.

8.2. Presenza di aiuti di Stato

- (50) In virtù dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato, *«sono incompatibili con il mercato interno, nella misura in cui incidano sugli scambi tra Stati membri, gli aiuti concessi dagli Stati, ovvero mediante risorse statali, sotto qualsiasi forma che, favorendo talune imprese o talune produzioni, falsino o minaccino di falsare la concorrenza»*.
- (51) Ne consegue che affinché una misura possa costituire un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1 del TFUE, devono essere soddisfatti i criteri cumulativi elencati di seguito: i) deve essere concessa dallo Stato o mediante risorse statali ed essere imputabile allo Stato; ii) deve conferire un vantaggio ad un'impresa; iii) deve essere selettiva, ossia favorire talune imprese o la produzione di determinati beni; iv) deve falsare o minacciare di falsare la concorrenza ed essere atta a incidere sugli scambi tra Stati membri ⁽³⁰⁾.

⁽²⁷⁾ Comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato di cui all'articolo 107, paragrafo 1, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2016/2946) (GU C 262 del 19.7.2016, pag. 1).

⁽²⁸⁾ L'articolo 12, comma 2, del decreto-legge 148/2017 dispone che *«... l'ammontare del finanziamento ... è incrementato di 300 milioni di euro, da erogarsi nell'anno 2018»*.

⁽²⁹⁾ Cfr., in proposito, la decisione della Commissione del 19 dicembre 2012 nel caso SA.35378 *Financing of Berlin Brandenburg Airport*, Germania (GU C 36 dell'8.2.2013, pag. 10), punti da 14 a 33.

⁽³⁰⁾ Sentenza del 2 settembre 2010, *Commissione/Deutsche Post*, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punto 39 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.1. *Nozione di impresa*

- (52) Alitalia SAI è un'impresa privata con sede in Italia che opera e fornisce servizi nel settore del trasporto aereo. È un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE ⁽³¹⁾. Anche Cityliner è una società privata che opera nel settore del trasporto aereo e fornisce servizi di trasporto di passeggeri a livello regionale; anch'essa è un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

8.2.2. *Imputabilità e risorse statali*

- (53) Per configurarsi come aiuto di Stato, una misura deve essere imputabile allo Stato ed essere finanziata mediante risorse statali.
- (54) Poiché il prestito del 2019 è concesso mediante atti legislativi (cfr. la sezione 3), la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito sia imputabile allo Stato italiano. Inoltre, poiché esso è finanziato dal bilancio dello Stato, la Commissione conclude in via provvisoria che sia stato concesso mediante risorse statali.

8.2.3. *Selettività*

- (55) Per essere considerata un aiuto di Stato una misura deve essere specifica o selettiva, nel senso di avvantaggiare soltanto certe imprese o la produzione di certi beni.
- (56) Il prestito del 2019 è stato concesso in modo specifico ad Alitalia. Pertanto, esso è stato concesso, su base esclusivamente ad hoc, a due specifiche imprese appartenenti al medesimo gruppo e non era disponibile per altre imprese attive nel settore del trasporto aereo italiano che si trovano in una situazione di diritto e di fatto analoga, o in altri settori. Nessuna società comparabile era ammessa a beneficiare di misure simili a quelle concesse e, pertanto, nessuna di tali società ha ricevuto un vantaggio analogo.
- (57) Inoltre, come stabilito dalla Corte, in caso di concessione di un aiuto individuale, l'individuazione del vantaggio economico (cfr. la sezione 8.2.4) consente, in linea di principio, di presumerne la selettività ⁽³²⁾.
- (58) Conseguentemente la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 ha natura selettiva.

8.2.4. *Vantaggio*

- (59) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, per vantaggio s'intende un beneficio economico che un'impresa non avrebbe potuto ottenere in condizioni normali di mercato, ossia in assenza di un intervento dello Stato ⁽³³⁾.
- (60) Secondo la giurisprudenza dell'Unione europea, le operazioni economiche realizzate da un ente pubblico non conferiscono un vantaggio e pertanto non costituiscono aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, se hanno luogo in normali condizioni di mercato ⁽³⁴⁾. Al fine di determinare se un'operazione è stata eseguita in tali condizioni, la Commissione applica il principio dell'operatore in un'economia di mercato, che è stato sviluppato in relazione a diverse operazioni economiche. La Commissione esaminerà dapprima se il criterio dell'operatore in un'economia di mercato è applicabile e, in caso affermativo, lo applicherà al prestito statale del 2019.

⁽³¹⁾ Sulla definizione di impresa si richiama la sezione 2 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato, in particolare il punto 7: "Secondo la costante giurisprudenza della Corte di giustizia, la nozione di impresa abbraccia qualsiasi ente che esercita un'attività economica

⁽³²⁾ Cfr. sentenza del 4 giugno 2015, *Commissione/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, punto 60.

⁽³³⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punto 60; Sentenza del 29 aprile 1999, *Spagna/Commissione*, C-342/96, EU:C:1999:210, punto 41.

⁽³⁴⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punti 60 e 61.

8.2.4.1. Applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (61) La Commissione esaminerà l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato sotto due aspetti, per valutare i) se lo Stato ha agito in qualità di autorità pubblica anziché come operatore economico al momento della concessione dei prestiti e ii) se l'Italia ha presentato elementi di prova ex ante sufficienti per dimostrare di aver agito come un operatore economico.
- (62) In primo luogo, la Commissione ricorda che la Corte di giustizia ha stabilito che l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato dipende, in definitiva, dal fatto che lo Stato membro interessato concede, nella sua qualità di azionista e non nella sua qualità di potere pubblico, un vantaggio economico a un'impresa a esso appartenente ⁽³⁵⁾. Gli interventi dello Stato diretti ad onorare gli obblighi che ad esso incombono come autorità pubblica non si possono paragonare a quelli di un operatore in un'economia di mercato ⁽³⁶⁾.
- (63) I comunicati stampa rilasciati dopo la concessione del prestito indicherebbero che l'Italia sembrava basarsi su considerazioni che un operatore di mercato non avrebbe tenuto in considerazione.
- (64) Il 28 novembre 2019, il ministro dello Sviluppo economico ha dichiarato che Alitalia «non fallirà, mi sento di poterlo garantire» ⁽³⁷⁾.
- (65) Il 17 dicembre 2019 lo stesso ministro ha dichiarato alla stampa che «ci sono criticità [con riguardo ad Alitalia] da affrontare in modo serio», partendo dal fatto che «non prendo in considerazione l'idea di mettere aerei a terra» ⁽³⁸⁾.
- (66) In secondo luogo, quando uno Stato membro invoca il criterio dell'operatore in un'economia di mercato nel procedimento amministrativo, spetta allo Stato membro stesso «provare inequivocabilmente e sulla base di elementi oggettivi, verificabili e contemporanei, che la misura attuata rientrava nella sua qualità di azionista e che è fondata sulle valutazioni economiche preliminari richieste» ⁽³⁹⁾. Tali elementi devono fare chiaramente apparire che lo Stato membro interessato ha preso, preliminarmente o simultaneamente alla concessione del beneficio economico, la decisione di procedere, con la misura effettivamente posta in essere, ad un investimento nell'impresa pubblica controllata.
- (67) Inoltre, «ai fini della valutazione della questione di sapere se la stessa misura sarebbe stata adottata, in normali condizioni di mercato, da un investitore privato operante in una situazione la più analoga possibile a quella dello Stato, devono essere presi in considerazione unicamente i benefici e gli obblighi connessi alla posizione di quest'ultimo nella sua qualità di azionista, ad esclusione di quelli connessi alla sua qualità di potere pubblico» ⁽⁴⁰⁾.
- (68) Nonostante le richieste della Commissione l'Italia non ha presentato alcun documento che dimostri che lo Stato, prima di concedere il prestito del 2019, ha effettuato una valutazione della potenziale redditività dell'investimento e della probabilità della restituzione di tale prestito.
- (69) Per questi motivi, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non potesse essere applicabile allo Stato per quanto riguarda il prestito del 2019 in quanto: i) concedendo il prestito del 2019 ad Alitalia, l'Italia sembra aver agito in veste di autorità pubblica, e ii) in ogni caso, l'Italia non ha assolto l'onere di dimostrare di aver effettuato una valutazione ex ante della redditività di tale prestito.

⁽³⁵⁾ Sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/RDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punti 79-82 e 87.

⁽³⁶⁾ Sentenza del 15 dicembre 2009, *EDF/Commissione*, T-156/04, EU:T:2009:505, punto 228.

⁽³⁷⁾ https://www.ilmessaggero.it/economia/news/alitalia_patuanelli_non_fallira_nazionalizzazione_non_negativa-4892078.html

⁽³⁸⁾ http://www.rainews.it/dl/rainews/articoli/Alitalia-Leogrande-domani-entrero-in-azienda-non-faro-disastri-45f19058-ff0f-42d2-9532-5446204b197d.html?refresh_ce

⁽³⁹⁾ Sentenza del 16 gennaio 2018, *EDF / Commissione*, T-747/15, EU:T:2018:6, punto 142, e sentenza del 19 dicembre 2019, *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 48.

⁽⁴⁰⁾ Sentenza del 19 dicembre 2019 *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 47, e sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione / EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 79 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.4.2 Applicazione del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (70) Per completezza, anche se nella sezione 8.2.4.1 la Commissione ha concluso in via provvisoria che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non è applicabile, la Commissione ha esaminato, in subordine, se detto criterio sarebbe stato soddisfatto.
- (71) L'elemento dirimente è piuttosto stabilire se, nel concedere il prestito, gli enti pubblici abbiano o non abbiano agito come avrebbe agito un operatore in un'economia di mercato in una situazione analoga. Inoltre, il comportamento economico può essere diverso a seconda che esista o no un'esposizione nei confronti dell'impresa. Tuttavia, se l'ente pubblico non avesse agito come un operatore in un'economia di mercato, l'impresa beneficiaria avrebbe ricevuto un vantaggio economico che non avrebbe ottenuto in condizioni di mercato normali ⁽⁴¹⁾ e che l'ha posta in una posizione più favorevole rispetto ai suoi concorrenti ⁽⁴²⁾.
- (72) Sulla base delle informazioni di cui dispone, concernenti la situazione finanziaria di Alitalia e le circostanze in cui il prestito del 2019 è stato concesso nell'ottobre 2019, la Commissione dubita che le condizioni alle quali è stato concesso il prestito del 2019 soddisfino il criterio dell'operatore in un'economia di mercato e che l'Italia, nel concedere detto prestito ad Alitalia, abbia agito come un creditore prudente, guidato da considerazioni di redditività.
- (73) In primo luogo, la Commissione in via provvisoria ritiene improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto a concedere ad Alitalia ulteriori finanziamenti vista la situazione di Alitalia nell'ottobre 2019 e i recenti avvenimenti che la riguardano. Come descritto nella sezione 2, Alitalia era stata dichiarata insolvente nel maggio 2017 e ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Aveva ricevuto i prestiti del 2017, che sono stati oggetto di numerose proroghe.
- (74) In base alle informazioni pubblicamente disponibili, Alitalia ha continuato a registrare flussi di cassa negativi da quando è stata posta in amministrazione straordinaria, che hanno generato una perdita di 224 milioni di EUR nel 2018 ⁽⁴³⁾.
- (75) In secondo luogo, non è stata fornita alcuna prova dell'affidabilità creditizia di Alitalia sul mercato. Non è stato dimostrato che nel 2019 alcuna banca o altra istituzione finanziaria avrebbe aperto una linea di credito simile a quella concessa ad Alitalia. Le autorità italiane non hanno neppure presentato elementi a riprova del fatto che concedendo il prestito del 2019 lo Stato italiano, come creditore privato, aveva agito in modo finanziariamente prudente, a fronte dello scenario controfattuale, ossia la probabile liquidazione di Alitalia.
- (76) In terzo luogo, nella decisione di avvio del 2018 (cfr. il punto (30)), la Commissione ha osservato che le offerte relative al patrimonio di Alitalia sembravano insufficienti a coprire la restituzione dei prestiti del 2017 in aggiunta alla disponibilità di cassa prevista alla scadenza iniziale. A maggior ragione, pertanto, sembra meno probabile che il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a coprire la restituzione del prestito del 2019.
- (77) In quarto luogo, nonostante la richiesta scritta dei servizi della Commissione, le autorità italiane non hanno fornito alcuna prova che dimostri che al momento della concessione del prestito del 2019 il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a garantirne la restituzione.
- (78) La Commissione ritiene improbabile che un operatore privato avrebbe concesso i prestiti iniziali del 2017 visto che Alitalia avrebbe dovuto essere ceduta entro il novembre 2017; a maggior ragione, è ancora più improbabile che tale creditore avrebbe concesso un prestito aggiuntivo nel 2019 dopo il fallimento completo della procedura di cessione registrato fino a quel momento. Il continuo rinvio del completamento della procedura di cessione, le ripetute proroghe delle date di scadenza dei prestiti del 2017 senza il versamento di alcun interesse e la sospensione della restituzione, avrebbero probabilmente segnalato a un creditore privato che le prospettive di cessione di Alitalia erano addirittura peggiori di quanto inizialmente previsto.

⁽⁴¹⁾ Sentenza del 6 marzo 2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale e Land Nordrhein-Westfalen/Commissione*, (West-LB) T-228/99 e T-233/99, EU:T:2003:57, punto 208.

⁽⁴²⁾ Cfr., in tal senso, la sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 90 e la sentenza del 15 marzo 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, EU:C:1994:100, punto 14; sentenza del 19 maggio 1999, *Italia/Commissione*, C-6/97, EU:C:1999:251, punto 16.

⁽⁴³⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/audizione27032019.pdf>

- (79) In quinto luogo, appare improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto ad aumentare la propria esposizione, a meno che non avesse avuto validi motivi per ritenere che, in considerazione della sua precedente esposizione, le sue perdite economiche sarebbero state ancora maggiori in mancanza del prestito concesso nel 2019. Nella fase attuale non vi è nulla che comprovi una tale situazione.
- (80) La Commissione ritiene che al momento di decidere se concedere il prestito del 2019, un operatore in un'economia di mercato avrebbe quindi valutato il suo interesse finanziario ad aumentare di 400 milioni di EUR l'esposizione verso Alitalia, tenendo debitamente conto della precedente esposizione di 900 milioni di EUR più interessi relativa alla precedente concessione dei prestiti del 2017. Tale operatore avrebbe pertanto valutato lo scenario controfattuale rispetto alla concessione del prestito del 2019 attraverso il confronto con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (81) In caso di liquidazione, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe potuto aspettarsi di recuperare, presumendo l'assenza di altri importanti debiti contratti da Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria, il valore di liquidazione delle attività di Alitalia (al netto delle spese procedurali) e il saldo di cassa disponibile. Tali proventi netti avrebbero consentito di coprire una parte dell'importo del capitale dei prestiti del 2017 per 900 milioni di EUR più gli interessi contrattuali maturati e dovuti per il semestre iniziale (circa 150 milioni di EUR ⁽⁴⁴⁾).
- (82) Per contro, per concedere il prestito aggiuntivo di 400 milioni di EUR, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe considerato il fatto che le uniche prospettive di rimborso dei prestiti potevano derivare dalla cessione delle attività di Alitalia, cessione che avrebbe richiesto tempi più lunghi e avrebbe generato ulteriori deflussi di cassa operativi negativi nonché interessi finanziari sui prestiti del 2017 e sul prestito del 2019.
- (83) Un operatore in un'economia di mercato avrebbe avuto interesse ad aumentare l'esposizione verso Alitalia solo se i proventi della cessione attesi, insieme alla liquidità disponibile al momento della cessione (stimata pari al saldo di cassa a ottobre 2019 più il flusso di cassa operativo negativo nel periodo operativo aggiuntivo di Alitalia), fossero stati almeno superiori alla liquidazione più i costi finanziari aggiuntivi nel periodo in questione.
- (84) Alla domanda della Commissione di fornire elementi di prova a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato del prestito del 2019, l'Italia non è riuscita a dimostrare di aver valutato detta conformità. La Commissione ritiene che nessun operatore in un'economia di mercato avrebbe effettuato l'operazione in assenza di uno studio controfattuale dettagliato volto a confrontare l'interesse ad accrescere l'esposizione verso Alitalia per realizzarne la cessione con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (85) Conseguentemente, la Commissione conclude, in via preliminare, che il prestito del 2019 non è conforme al principio dell'operatore in un'economia di mercato.

8.2.4.2.1. Esposizione precedente dello Stato in qualità di azionista di Alitalia

- (86) Come indicato al punto (24), nel 2017 l'Italia ha concesso ad Alitalia un importo di 900 milioni di EUR dopo che l'impresa era stata ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Pertanto, lo Stato era già esposto nei confronti di Alitalia per un importo di 900 milioni di EUR (senza contare i 150 milioni di EUR di interessi maturati) nel momento in cui ha deciso di concedere il prestito di 400 milioni di EUR.
- (87) Nella presente sottosezione, la Commissione valuta in via preliminare se sia pertinente considerare altre esposizioni precedenti, diverse dai prestiti del 2017, per valutare se il prestito del 2019 sia conforme al criterio dell'operatore in un'economia di mercato.

⁽⁴⁴⁾ Calcolo preliminare basato su: i) tasso di interesse Euribor a 6 mesi più 1 000 punti base; e, ii) date di concessione e di esborso dei prestiti.

- (88) Lo Stato italiano era detentore di una precedente esposizione nei confronti di Alitalia in qualità di azionista indiretto: infatti, lo Stato italiano detiene il 65 % di Poste Italiane assieme alla Cassa Depositi e Prestiti (35 %), anch'essa di proprietà statale, e Poste Italiane stessa possedeva il 2 % di CAI, che a sua volta controllava il 51 % di Alitalia SAI. Di conseguenza, lo Stato italiano era azionista indiretto di Alitalia, di cui deteneva una quota pari all'1 % circa.
- (89) La Commissione ritiene in via provvisoria che questa esposizione indiretta e relativamente di minoranza nei confronti di Alitalia non potesse giustificare l'intervento dell'Italia volto ad aumentare la sua esposizione verso Alitalia mediante il prestito concesso nel 2019: infatti, Alitalia era stata sottoposta ad amministrazione straordinaria e qualsiasi creditore in un'economia di mercato avrebbe ritenuto irrilevante mantenere una partecipazione così modesta al momento di decidere se concedere tale prestito a rischio.
- (90) I rischi associati alla restituzione del prestito del 2019 sono molto elevati, dal punto di vista di un azionista, se si tiene conto della mancanza di una prospettiva di risanamento: la riuscita di una ristrutturazione di Alitalia era infatti molto incerta dopo la bocciatura del piano di risanamento da parte dei dipendenti (cfr. il punto (16)). Inoltre, gli azionisti sarebbero stati gli ultimi ad essere rimborsati in base all'ordinanza di ripartizione dei potenziali proventi di una (eventuale) procedura di cessione delle attività di Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria. Tenuto conto dell'importo dei debiti finanziari pre-insolvenza, era quindi improbabile che gli azionisti di Alitalia recuperassero alcunché in caso di cessione delle attività della compagnia aerea.
- (91) Questo ragionamento è ulteriormente confermato dal fatto che nessun altro azionista di Alitalia, come le banche Intesa o Unicredit o gli operatori industriali Atlantia, Etihad o Air France-KLM, abbia concesso un prestito ad Alitalia dopo l'entrata di quest'ultima in amministrazione straordinaria.
- (92) Inoltre, la Commissione osserva che lo Stato italiano non ha addotto il motivo della posizione quale creditore di mercato pre-insolvenza di Alitalia a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato nei confronti del prestito concesso nel 2019 ad Alitalia.
- (93) In conclusione, la Commissione conclude in via preliminare che un operatore in un'economia di mercato che si fosse trovato nella situazione dello Stato italiano non avrebbe tenuto conto della propria potenziale esposizione indiretta come azionista indiretto di minoranza di Alitalia al momento di decidere se concedere il prestito nel 2019 alla compagnia aerea, ma avrebbe tenuto conto soltanto della sua esposizione di 900 milioni di EUR derivante dai prestiti del 2017.

8.2.4.3 Conclusioni provvisorie in merito all'esistenza di un vantaggio

- (94) Innanzitutto la Commissione conclude in via provvisoria che il principio dell'operatore in un'economia di mercato non sembra applicabile al prestito concesso nel 2019. In secondo luogo, anche supponendo che tale criterio fosse applicabile, la Commissione dubita che tale criterio sia soddisfatto per quanto riguarda il prestito del 2019.
- (95) Di conseguenza, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 ha conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. L'Italia è invitata a fornire tutti i documenti e le prove pertinenti a sostegno delle sue dichiarazioni secondo le quali avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato quando ha concesso il prestito del 2019.

8.2.5. Potenziale distorsione della concorrenza e conseguenze sugli scambi tra Stati membri

- (96) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, una misura costituisce aiuto di Stato quando falsa o minaccia di falsare la concorrenza o incide sugli scambi tra Stati membri.

- (97) Si ritiene che una misura concessa da uno Stato falsi o minacci di falsare la concorrenza qualora sia atta a migliorare la posizione del destinatario nei confronti di altre imprese concorrenti ⁽⁴⁵⁾. È dunque sufficiente che l'aiuto consenta al beneficiario di mantenere una posizione concorrenziale più forte di quella in cui si troverebbe se l'aiuto non fosse stato concesso.
- (98) Secondo la relazione trimestrale del commissario straordinario di Alitalia, pubblicata nel settembre 2018 ⁽⁴⁶⁾, il mercato italiano del trasporto aereo di passeggeri, in cui Alitalia è principalmente attiva, è altamente competitivo ed è caratterizzato, tra l'altro, da un'alta penetrazione dei vettori *low cost* sul mercato domestico (la più elevata in Europa) e intraeuropeo.
- (99) La Commissione conclude pertanto, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 sia tale da incidere sugli scambi tra Stati membri poiché riguarda Alitalia, segnatamente Alitalia SAI e Cityliner, la cui attività di trasporto, per sua natura, concerne numerosi Stati membri. Inoltre, il prestito del 2019 è anche atto a falsare o minacciare di falsare la concorrenza nel mercato unico, poiché riguarda solo due imprese che si trovano in concorrenza con altre compagnie aeree nella rete europea.

8.2.6. Conclusione in merito all'esistenza di aiuti di Stato

- (100) In considerazione di quanto precede, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso a favore di Alitalia nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

9. LEGITTIMITÀ DELL'AIUTO

- (101) La Commissione osserva che il prestito del 2019 è stato concesso ad Alitalia senza alcuna notifica alla Commissione, in violazione dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE e dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto.
- (102) Pertanto, la Commissione conclude in via preliminare che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato illegale.

10. COMPATIBILITÀ DELL'AIUTO

- (103) Nella misura in cui il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, la Commissione deve valutare se l'aiuto possa essere dichiarato compatibile con il mercato interno.
- (104) Secondo la giurisprudenza costante della Corte, lo Stato membro che chiede di poter concedere aiuti in deroga alle norme del trattato è soggetto all'obbligo di collaborazione nei confronti della Commissione.
- (105) In forza di tale obbligo, è tenuto in particolare a fornire tutti gli elementi atti a consentire a detta istituzione di accertare che ricorrano le condizioni della deroga richiesta ⁽⁴⁷⁾. Invitata a presentare osservazioni sulla compatibilità del prestito del 2019, l'Italia ha dichiarato soltanto che la compatibilità del prestito del 2019 dovrebbe essere valutata nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del 2018, senza fornire ulteriori informazioni che consentano alla Commissione di valutare la compatibilità del prestito del 2019.
- (106) La Commissione ritiene che Alitalia soddisfi i criteri per essere considerata un'impresa in difficoltà ai sensi del punto 20, lettera c), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, in quanto Alitalia SAI e Cityliner erano già state dichiarate insolventi quando il prestito del 2019 è stato concesso (cfr. il punto (1)). Di conseguenza, la Commissione ha potuto effettuare una valutazione della compatibilità del prestito del 2019 soltanto come aiuto per il salvataggio e la ristrutturazione ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione poiché, in quanto impresa in difficoltà, Alitalia non può beneficiare di alcun altro tipo di aiuto di Stato (cfr. il punto 23 dei citati orientamenti). Detti orientamenti stabiliscono le norme e le condizioni da considerare ai fini della valutazione della compatibilità di aiuti per il salvataggio e la ristrutturazione a favore di imprese in difficoltà ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 3, lettera c), del TFUE.

⁽⁴⁵⁾ Sentenza del 17 settembre 1980, *Philip Morris Holland BV/Commissione*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, punto 11.

⁽⁴⁶⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/doc-3-relazione-az-trim-1-luglio-30-settembre-2018-omissis.pdf>

⁽⁴⁷⁾ Sentenza del 28 aprile 1993, *Repubblica italiana/Commissione*, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, punto 20.

- (107) Due tipi di aiuti definiti negli orientamenti sono pertinenti nella fattispecie, vale a dire gli aiuti per il salvataggio e gli aiuti per la ristrutturazione.
- (108) Ai sensi del punto 26 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio sono, per loro stessa natura, una forma di assistenza temporanea e reversibile. La loro finalità principale è consentire di mantenere in attività un'impresa in difficoltà per il tempo necessario a elaborare un piano di ristrutturazione o di liquidazione.
- (109) Ai sensi del punto 27 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per la ristrutturazione spesso comportano un'assistenza più permanente e devono ripristinare la redditività a lungo termine del beneficiario in base a un piano di ristrutturazione realistico, coerente e di ampia portata, consentendo, al contempo, un sufficiente contributo proprio e una condivisione degli oneri e limitando le potenziali distorsioni della concorrenza.
- (110) L'Italia non ha fornito alcun elemento che dimostri che il prestito concesso nel 2019 soddisfa i criteri degli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione previsti dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (111) Per essere considerati compatibili con gli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione devono soddisfare una serie di criteri cumulativi previsti al punto 3 degli orientamenti, e segnatamente: a) contributo al raggiungimento di un obiettivo ben definito di interesse comune; b) necessità dell'intervento statale; c) adeguatezza della misura di aiuto; d) effetto di incentivazione; e) proporzionalità dell'aiuto (aiuto limitato al minimo); f) prevenzione di effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra gli Stati membri; g) trasparenza dell'aiuto.
- (112) A norma del punto 39 di detti orientamenti: *«Qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non sarà considerato compatibile con il mercato interno.»*
- (113) A tale riguardo, con riferimento agli aiuti finalizzati sia al salvataggio sia alla ristrutturazione, spetta allo Stato membro in questione fornire gli elementi necessari per stabilire se l'aiuto possa essere considerato compatibile. In particolare, lo Stato membro deve individuare e definire un obiettivo di interesse comune in linea con le condizioni stabilite negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, dato che la valutazione del rispetto degli altri criteri dipende da tale obiettivo. La Commissione non può, di propria iniziativa, definire tale obiettivo in sostituzione di quello dello Stato membro qualora esso non vi provveda. Per quanto riguarda l'obiettivo di interesse comune, la Commissione osserva che l'Italia non ha fornito alcun elemento di prova che dimostri che il prestito del 2019 è stato concesso, come stabilito al punto 43 dei citati orientamenti *«in quanto è volto a prevenire problemi di ordine sociale o a risolvere fallimenti del mercato ..., ripristinando la redditività a lungo termine dell'impresa ...»*.
- (114) Accertare che l'aiuto persegua un obiettivo di comune interesse è una condizione preliminare essenziale per l'analisi di diversi altri criteri. Alla luce di quanto precede, a questo stadio della procedura, non si può dimostrare i) che l'intervento dello Stato era necessario per perseguire un obiettivo di comune interesse, ii) che l'aiuto era adeguato, iii) che l'effetto di incentivazione è stato soddisfatto, iv) che l'aiuto era limitato al minimo e che non vi sono stati effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra Stati membri.
- (115) Atteso che, come stabilito al punto 39 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non può essere considerato compatibile con il mercato interno, la Commissione, a questo stadio della procedura, conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non poteva essere considerato un aiuto per il salvataggio o un aiuto per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno a norma degli orientamenti.
- (116) Nonostante tale conclusione provvisoria, nei punti che seguono la Commissione valuta per completezza anche se il prestito concesso nel 2019 soddisfi altre condizioni stabilite dai citati orientamenti.

- (117) In primo luogo, conformemente ai punti 70 e 71 degli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti possono essere concessi alle imprese in difficoltà per una sola operazione di ristrutturazione. Pertanto, qualora siano trascorsi meno di 10 anni dall'erogazione precedente di un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione o di una misura temporanea di sostegno alla ristrutturazione oppure dalla fine del periodo di ristrutturazione o dalla cessazione dell'attuazione del piano di ristrutturazione - a seconda di cosa sia avvenuto per ultimo - la Commissione non autorizzerà altri aiuti (principio dell'aiuto «una tantum»).
- (118) Poiché è possibile che Alitalia abbia beneficiato di un aiuto per il salvataggio nel 2017 ⁽⁴⁸⁾ grazie ai prestiti concessi nel 2017, a questo stadio della procedura la Commissione nutre anche dubbi sul fatto che il principio dell'aiuto «una tantum» sia stato rispettato; se tale dubbio fosse confermato, il prestito concesso nel 2019 non potrebbe essere considerato un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno.
- (119) In secondo luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 come aiuto al salvataggio, la Commissione non dispone di alcun elemento di prova circa la proporzionalità dell'aiuto in quanto l'Italia non ha fornito dati sul fabbisogno di tesoreria di Alitalia e in tali circostanze la Commissione non è in grado di stabilire se il prestito del 2019 fosse il minimo necessario per mantenere Alitalia in attività per sei mesi.
- (120) In terzo luogo, per quanto riguarda gli aiuti per la ristrutturazione, le autorità italiane non hanno presentato alla Commissione né un piano di ristrutturazione finalizzato a ripristinare la redditività a lungo termine né un piano di liquidazione per la cessione delle attività di Alitalia e la successiva liquidazione della società entro un lasso di tempo ragionevole, come richiesto dal punto 55, lettera d), punti ii) e iii), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (121) In quarto luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 quale aiuto per la ristrutturazione, come stabilito al punto 61 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, l'importo e l'intensità dell'aiuto per la ristrutturazione devono essere limitati al minimo strettamente necessario per consentire la ristrutturazione, in funzione delle risorse finanziarie esistenti del beneficiario, dei suoi azionisti o del gruppo di cui fa parte. In particolare deve essere garantito un livello sufficiente di contributo proprio ai costi della ristrutturazione e la ripartizione degli oneri. L'Italia non ha fornito alcun elemento a comprova del fatto che un investitore o un gruppo di investitori avrebbe fornito di nuovo un simile contributo proprio che avrebbe dovuto corrispondere all'importo dell'aiuto (almeno all'importo del capitale dei prestiti) come richiesto dalla sezione 3.5.2.1 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (122) In quinto e ultimo luogo, ai sensi del punto 76 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, per limitare il più possibile gli effetti negativi sulle condizioni degli scambi, in modo che prevalgano gli effetti positivi, nel concedere aiuti per la ristrutturazione devono essere adottate misure volte a limitare distorsioni della concorrenza (le «misure di compensazione»). Le autorità italiane non hanno presentato alcuna misura di compensazione per evitare tali indebite distorsioni della concorrenza, quali una riduzione della capacità disponibile dei posti-km o la riduzione degli slot, come previsto dalla sezione 3.6.2 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (123) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione è giunta alla conclusione provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non soddisfa le condizioni stabilite dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

10.1. Conclusione in merito alla compatibilità dell'aiuto di Stato

- (124) Di conseguenza, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che vi sono seri dubbi circa la compatibilità del prestito concesso nel 2019 con il mercato interno e invita le autorità italiane e tutte le parti interessate a presentare osservazioni.

⁽⁴⁸⁾ L'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuto per il salvataggio dopo la sua concessione, tuttavia i prestiti del 2017 non sono stati restituiti dopo sei mesi né convertiti in aiuto per la ristrutturazione mediante l'invio di un piano di risanamento realizzabile come previsto dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

11. CONCLUSIONI

- (125) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, che è stato concesso in violazione dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto di cui dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, e che ci sono seri dubbi sulla sua compatibilità con il mercato interno.

La Commissione richiama l'attenzione dell'Italia sul fatto che l'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE ha effetto sospensivo, ricordando alle autorità italiane che l'articolo 16 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio stabilisce che ogni aiuto illegale può formare oggetto di recupero presso il beneficiario.

La Commissione comunica all'Italia che intende informare i terzi interessati attraverso la pubblicazione della presente lettera e di una sintesi significativa della stessa nella *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*. La Commissione informerà inoltre le parti interessate degli Stati EFTA firmatari dell'accordo SEE attraverso la pubblicazione di un avviso nel supplemento SEE della *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*, e informerà infine l'Autorità di vigilanza EFTA inviandole copia della presente. Le parti interessate saranno invitate a presentare osservazioni entro un mese dalla data della suddetta pubblicazione.

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)

Den Europæiske Unions
Publikationskontor
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA